

Áttekintés 02

HU

Teljesítményorientáltság,
elszámoltathatóság és
átláthatóság – a
Helyreállítási és
Rezilienciaépítési Eszköz
hiányosságaiból
levonható tanulságok

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

2025

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Főbb megállapítások	01–23
Miért fontos ez a terület?	01–07
Megállapításaink és a következő többéves pénzügyi keret céljára levonható tanulságok	08–23
Észrevételeinkről részletesebben	24–107
A költségfüggetlen finanszírozás önmagában nem teszi az RRF-et teljesítményalapú eszközzé	24–42
Az RRF a végrehajtás előrehaladására összpontosít, nem pedig a teljesítményre	24–34
A hatékonyság nem mérhető, mivel a Bizottság nem gyűjt információkat a tényleges költségekről	35–37
Az RRF-re vonatkozó beszámolás felhasználóbarát, de kevés tájékoztatást nyújt a teljesítményről, és kockázatok állnak fenn az adatok megbízhatóságával kapcsolatban	38–42
Az RRF megfelelési kerete és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó szabályok nem kellően szilárdak	43–73
Az RRF-rendelet lehetővé teszi a jogi követelmények eltérő értelmezését és diszkrecionális értékelését	45–57
A közbeszerzésre és az állami támogatásokra irányuló bizottsági ellenőrzések színvonala javult ugyan, de bizonyosság nyújtásához még mindig nem elegendő	58–68
A pénzügyi hozzájárulások csökkentése nem orvosolja a közbeszerzési szabályok megsértésével járó egyedi eseteket	69–73
A végrehajtás késedelmesen halad, és nem szűntek meg az intézkedések lezárásával, az eredményekkel és a finanszírozással kapcsolatos kockázatok	74–107
A végrehajtás halad, de késedelmet szenved, ami kockázatot jelent az intézkedések lezárására és az RRF célkitűzéseinek elérésére nézve	74–90
Az RRF intézkedései általában megvalósították a kívánt outputokat, de a strukturális kihívások kezelése és az uniós célkitűzésekhez való hozzájárulás terén nem egyértelmű a siker	91–102

A Bizottság sikeresen létrehozott egy mechanizmust az RRF finanszírozására szolgáló hitelfelvétel növelésére, de a növekvő finanszírozási költségek nyomást fognak gyakorolni a jövőbeli uniós költségvetésekre

103–107

Melléklet

Melléklet. Az RRF-hez kapcsolódó (2025. áprilisig megjelent) számvevőszéki jelentések, áttekintés és vélemények

Rövidítések

Glosszárium

A számvevőszéki munkacsoport

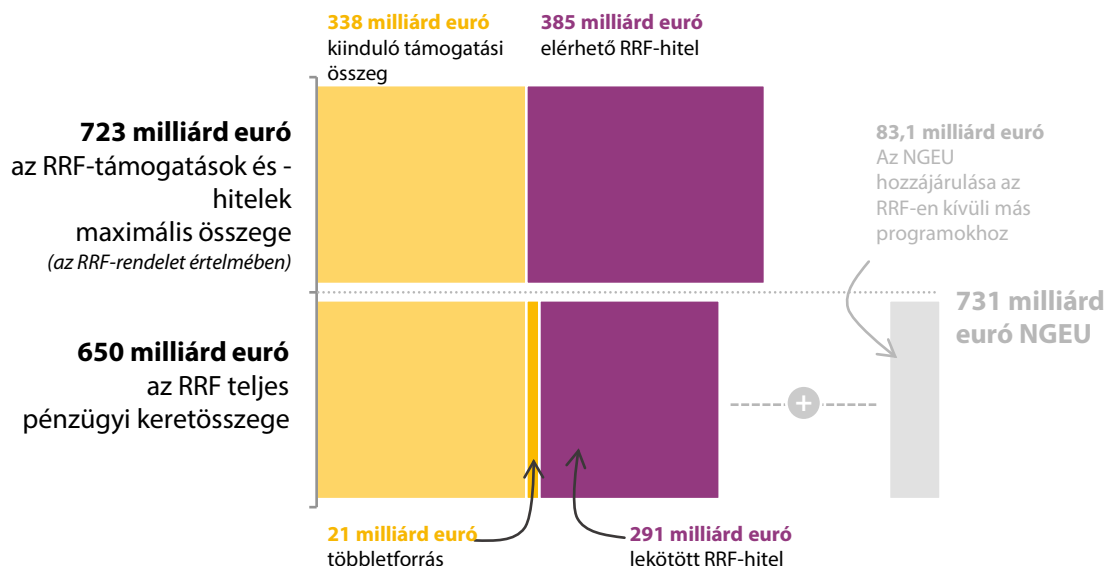
Főbb megállapítások

Miért fontos ez a terület?

01 2020 decemberében, a Covid19-világjárvány okozta akut válság idején a Tanács elfogadta a **NextGenerationEU (NGEU)** eszközt, amelynek értéke (folyó áron) több mint 800 milliárd euró volt. Az NGEU-t nagyon rövid idő alatt, a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretet kiegészítő egyszeri, ideiglenes eszközként hozták létre, amelyet közös hitelfelvételből finanszíroznak.

02 A **Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)** az NGEU központi eleme és egyben az Unió Covid19-válsággal kapcsolatos fő költségvetési válaszingykedése. A programot 723,8 milliárd euró kezdeti költségvetéssel hozták létre (vissza nem térítendő támogatások és hitelek formájában), amelyből 2024 végéig 650 milliárd eurót kötöttek le, mivel néhány tagállam úgy döntött, hogy nem használja fel a számára elkülönített hitelkomponenst (lásd: **1. ábra**).

1. ábra. Az NGEU költségvetése (2024 végi állapot)

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság **helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblája** alapján.

03 Az RRF általános célkitűzése, hogy a reziliencia, a válsághelyzetekre való felkészültség és a növekedési potenciál javítása révén előmozdítsa az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint – többek között a zöld és a digitális átállás támogatása útján – enyhítse a Covid19-világjárvány társadalmi és gazdasági hatásait. Az RRF egyedi célkitűzése, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben (RRP) meghatározott mérföldkövek vagy célok – reformok és beruházások végrehajtása révén történő – kielégítő teljesítése alapján biztosítson finanszírozást a tagállamok számára.

04 A Bizottság az RRF-et közvetlen irányítás keretében hajtja végre, az alapok kedvezményezettjei (vissza nem térítendő támogatások esetében) és hitelfelvevői (hitelek esetében) pedig a tagállamok. Az RRF 2020 februárja (a világjárvány kezdete) és 2026 augusztusa között végrehajtott intézkedéseket (reformokat és beruházásokat) finanszíroz az uniós tagállamokban. Az RRF igénybevételéhez a tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveket nyújtottak be, amelyeket a Bizottság értékelt, majd a Tanács jóváhagyott. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek olyan intézkedéseket határoznak meg, amelyek hozzájárulnak az uniós gazdaság- és szociálpolitikai koordinációs keret (az úgynevezett európai szemeszter) értelmében megfogalmazott országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez.

05 Célkitűzésének elérése érdekében az RRF pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak, amelyek ezt hat pillérhez tartozó intézkedéseik végrehajtására használják fel. Míg az egyes intézkedések végrehajtását (minőségi) mérföldkövek és/vagy (mennyiségi) célok alapján értékelik, közös mutatókat is meghatároztak az RRF általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményekről való beszámolás, valamint azok nyomon követése és értékelése céljából, amelyek ezáltal az RRF egészének előrehaladásáról tájékoztatást nyújtanak.

06 Az RRF ún. „költségfüggetlen finanszírozáson” alapuló eszköz, ami azt jelenti, hogy az előfinanszírozáson kívül minden kifizetés a releváns mérföldköveknek és céloknak a tagállamok általi teljesítésén alapul. Bár ahhoz, hogy a tagállamok kifizetésben részesüljenek, nem feltétel, hogy az RRF kiadásai megfeleljenek az összes alkalmazandó uniós és nemzeti szabálynak, a tagállamoknak – a Bizottsággal együtt, végső soron a Bizottság felelőssége mellett – felelősségi körüknek megfelelően biztosítaniuk kell az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét.

07 Az RRF több olyan jellemzővel is bír, amelyek megkülönböztetik a többi uniós eszköztől:

- o bár a programot a Bizottság közvetlen irányítás keretében hajtja végre, a Tanácsnak jóvá kell hagynia a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket és a kifizetési kérelmeket, amelyek kedvezményezettjei a tagállamok;
- o ez az első alkalom, hogy széles körben alkalmazzák a „kölségfüggetlen finanszírozás” modelljét, ahol a kifizetések a korábban elfogadott mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésétől függnnek, nem pedig költségtérítésen alapulnak;
- o az európai szemeszter keretében azonosított országspecifikus kihívásokhoz kapcsolódó intézkedéseket finanszíroz, ezért a beruházások mellett reformokat is magában foglal;
- o finanszírozása szinte teljes egészében a piacokról történő hitelfelvételből történik, és a finanszírozás mintegy felét hitelek formájában nyújtják a tagállamoknak;
- o a társfinanszírozásra vonatkozóan nincs jogi követelmény, és a tagállamok maximális allokációja a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben foglalt intézkedések becsült összköltségére korlátozódik.

Megállapításaink és a következő többéves pénzügyi keret céljára levonható tanulságok

08 Áttekintésünk az RRF-fel kapcsolatos, 2025 áprilisáig közzétett ellenőrzéseinkben, áttekintéseinkben és véleményeinkben, valamint éves jelentéseink vonatkozó fejezeteiben közzétett főbb megállapításokat és észrevételeket foglalja össze. Három fő szempontra összpontosítunk:

- o az RRF mint teljesítményalapú eszköz kialakítása;
- o a kifizetések szabályszerűségére és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó bizonyosság;
- o a végrehajtás állapota 2024 végén.

09 Áttekintésünk kettős célt szolgál: egyrészt áttekintést nyújt az érdekelt felek számára az RRF-fel kapcsolatos főbb észrevételeinkről, másrészt pedig hozzá kíván járulni a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről folyó vitához, különös tekintettel a költségfüggetlen finanszírozáson alapuló jövőbeli eszközökre. Az RRF döntő szerepet játszik a világjárvány utáni helyreállításban, és jelentéseinkben észrevételeket tettünk annak eredményességéről, elszámoltathatóságáról és végrehajtásáról.

A költségfüggetlen finanszírozás önmagában nem teszi az RRF-et teljesítményalapú eszközzé

10 Az RRF-rendelet teljesítményalapú eszköznek nevezi az RRF-et, mivel a legtöbb más uniós programmal ellentétben a Bizottság itt nem az elszámolható kiadások visszatérítése, hanem előzetesen elfogadott mérföldkövek és célok kielégítő teljesítése alapján teljesít kifizetéseket a tagállamoknak. Az RRF-rendelet azonban nem határozza meg a „teljesítmény” fogalmát. Meghatározásunk szerint és a költségvetési rendelettel összhangban a teljesítmény azt méri, hogy egy uniós finanszírozású fellépés, projekt vagy program milyen mértékben érte el célkitűzéseit és milyen ár-érték arányt biztosít (lásd: [24.](#) bekezdés).

11 A Bizottság kifejtette, hogy a társjogalkotók szándéka – amint azt az RRF-rendeletben és a 2018. évi költségvetési rendeletben¹ rögzítették – az volt, hogy a hozzájárulás „korábban megállapított mérföldkövekre való hivatkozás [...] révén mért eredmények megvalósításán” alapuló költségfüggetlen finanszírozás formáját öltse. A költségfüggetlen finanszírozás azonban önmagában nem teszi az eszközt teljesítményalapúvá. Véleményünk szerint az RRF nem teljesítményalapú eszköz, mivel a végrehajtás előrehaladására, nem pedig a teljesítményre összpontosít, tekintettel az alábbi megfontolásokra:

- o a mérföldkövek és célok tájékoztatást nyújtanak ugyan az RRF által finanszírozott intézkedések végrehajtása terén elért előrehaladásról, de az eredmények helyett inkább az outputokra összpontosítanak, eltérő ambíciószintűek, néha nem egyértelműek, és nem mindig fedik le az intézkedés fő végrehajtási szakaszait, beleértve a lezárást is (lásd: [24–30.](#) bekezdés);

¹ Az [RRF-rendelet](#) (53) preambulumbekkezdése, valamint a [költségvetési rendelet](#) (56) preambulumbekkezdése és 125. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

- o a közös mutatók főként az outputokra vonatkoznak, a hat pillért csak korlátozott mértékben fedik le, és nincsenek megfelelően összehangolva az érintett szakpolitikai területek (pl. zöld és digitális átállás) uniós célkitűzéseivel. E közös mutatók tekintetében sem alapértékeket, sem várható célértékeket nem határoztak meg (lásd: [31–34.](#) bekezdés);
- o az erőforrás-felhasználás hatékonysága és ezáltal az ár-érték arány nem értékelhető, mivel a Bizottság nem gyűjt és nem használ fel információkat a tényleges költségekről (lásd: [35–37.](#) bekezdés).

12 Megjegyeztük, hogy az RRF-ből származó finanszírozás alapját képező helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése összességében megfelelő volt, tekintettel a szűkös időkeretre. A tagállamok azonban eltérő megközelítéseket alkalmaznak a mérföldkövek és célok meghatározása kapcsán, amelyek kielégítő teljesítése pedig a kifizetés feltétele. A harmonizált megközelítés hiánya befolyásolja a tagállamok közötti összehasonlíthatóságot, és felveti az egyenlőtlen bánásmód kockázatát (lásd: [30.](#) bekezdés).

13 Az RRF a szakpolitikai területek széles körét fedi le, ami növeli a más uniós eszközökkel való átfedések és a gyenge célirányosság kockázatát. Ezenkívül a források tagállamok közötti szétosztására vonatkozó elosztási kulcsok nem feltétlenül tükrözik sem az RRF célkitűzéseit, sem a tagállamok sajátos nehézségeit és beruházási igényeit (lásd: [31.](#) bekezdés).

14 A végrehajtás terén elért eredményekről az RRF helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábláján keresztül történő beszámolás felhasználóbarát, de adatminőségi problémákkal küzd, és bizonyos szempontok esetében nem összpontosít kellőképpen a teljesítményre és az átláthatóságra. A beszámolás becsült költségeken vagy egységértékeken, nem pedig a tényleges költségeken alapul, és a Bizottság csak alapvető hitelességi ellenőrzéseket végez ezek kapcsán (lásd: [38–42.](#) bekezdés).

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök kapcsán levonható tanulságok

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök esetében fontos, hogy:

- a finanszírozás egyértelműen az eredményekhez kapcsolódjon. Ha ez nem lehetséges, nem érdemes ilyen rendszert alkalmazni;
- a teljesítményorientáltság túlmutasson a kifizetési feltételek – például mérföldkövek és célok – meghatározásán, és foglalja magában az eredményesség és a hatékonyság értékeléséhez szükséges valamennyi elemet, beleértve a tényleges költségekre vonatkozó információkat is;
- az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében a fizetési feltételeket harmonizált módon határozzák meg és következetesen alkalmazzák valamennyi tagállamra;
- az uniós finanszírozás hatásának maximalizálása és a különböző programok közötti átfedések elkerülése érdekében egyértelműen határozzák meg az eszközök alkalmazási körét és célkitűzéseit. Ezen túlmenően ezek a célkitűzések tükröződjenek a finanszírozás elosztásában is;
- azok időszerű és átlátható tájékoztatást nyújtsanak arról, hogy a finanszírozás milyen mértékben és hogyan járult hozzá az eszköz célkitűzéseinek eléréséhez.

Az RRF megfelelési kerete és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó szabályok nem kellően szilárdak

15 Az RRF végrehajtása során mind a Bizottságnak, mind a tagállamoknak gondoskodniuk kell az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről, amiért végső soron a Bizottság viseli a felelősséget. Az átfogó előzetes ellenőrzések gyors bevezetése és a Bizottság ellenőrzési munkájának javulása ellenére úgy véljük, hogy az RRF nem rendelkezik kellően szilárd megfelelési kerettel, és problémák merülnek fel az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása terén (lásd: **43–73.** bekezdés).

16 Az RRF-kifizetéseknek nem feltétele az uniós és nemzeti szabályok betartása. Szabályszerűségi értékelésünk ezért előre meghatározott feltételek teljesülésének ellenőrzésére korlátozódik, és nem terjed ki az uniós források végső kedvezményezetttek általi tényleges felhasználására (lásd: **43–46.** bekezdés).

17 A megbízhatósági nyilatkozatunk keretében végzett ellenőrzési munkánk eredményeként a 2021. évi pénzügyi évre nézve hitelesítő véleményt, 2022-re és 2023-ra vonatkozóan azonban korlátozott véleményt adtunk az RRF kiadásairól. Az általunk feltárt, pénzügyi hatással járó hibák többsége a következőkhöz kapcsolódott:

- a mérföldkövek és célok nem kielégítő teljesítése;
- a támogathatósági időszak túllépése;
- ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások kiváltása.

Az RRF jogi keretének kétértelműségei, valamint a pontatlanul meghatározott mérföldkövek és célok a jogi követelmények eltérő értelmezéséhez vezettek, ami hozzájárult a fent említett hibatípusok gyakoriságához (lásd: [50–51.](#) bekezdés).

18 A Bizottság elsősorban a tagállamok rendszereire támaszkodik a súlyos szabálytalanságok és az uniós és nemzeti szabályoknak való meg nem felelés megelőzése, felderítése és korrekciója terén, annak ellenére, hogy ezek a rendszerek nem tökéletesek. Megállapítottuk, hogy az RRF végrehajtásának megkezdésekor nem minden tagállamban léteztek kontrollrendszerek: ennek nyomán ún. kontrollmérőkövek kerültek bevezetésre. Ezenfelül a Bizottság és a tagállamok által létrehozott rendszerek még nem elegendőek ahhoz, hogy kellően enyhíteni tudják az RRF és az egyéb uniós alapok közötti kettős finanszírozás fokozott kockázatát (lásd: [52–54.](#) és [58–68.](#) bekezdés).

19 A Bizottság kidolgozott egy módszert arra, hogyan csökkentse az RRF-ből a tagállamoknak nyújtott pénzügyi hozzájárulásokat, ha azok nem teljesítik a mérföldköveket és a célokat. Ez a módszertan részben megítélésen alapul, ami eltérő értelmezésekhez vezethet. A Bizottságnak továbbá súlyos szabálytalanságok és rendszerhiányosságok esetén korrekciós intézkedéseket kell hoznia, de a közbeszerzési szabályok egyedi megsértése esetén – a súlyos szabálytalanságok kivételével – nincsen hatásköre korrekciót végrehajtani. Így előfordulhat, hogy az RRF kifizetéseit annak ellenére is teljes mértékben teljesíteni kell, hogy közbeszerzési szabálytalanságok történtek. Emellett a jelenlegi szabályok nem tartalmazzak rendelkezést arra nézve, hogyan kezelje a Bizottság a korábban teljesített mérföldkövek és célok 2026 utáni visszairását (lásd: [69–73.](#) bekezdés és [55–57.](#) bekezdés).

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök kapcsán levonható tanulságok

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök esetében alapvető fontosságú, hogy azokat úgy alakítsák ki és hajtsák végre, hogy az ne gyengítse az elszámoltathatóságot. Ezért fontos, hogy:

- mind a Bizottság, mind a tagállamok felügyeleti és ellenőrzési feladatait egyértelműen meghatározzák a megfelelő elszámoltathatóság és átláthatóság, valamint az uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében;
- a tagállamokban megfelelő kontrollrendszerek működjenek, és azokat a Bizottság a végrehajtás megkezdése előtt ellenőrizze. Ehhez meg kell határozni a tagállami kontrollokra és a Bizottság által végzendő ellenőrzésekre vonatkozó minimumkövetelményeket. Ha a kontrollok a meglévő tagállami rendszerekre támaszkodnak, a Bizottság által nyújtandó bizonyosságnak e rendszerek eredményességére is ki kell terjednie;
- a jogi keret egyértelműen és átfogóan, objektíven ellenőrizhető kritériumok alapján határozza meg valamennyi kifizetési és támogatathatósági feltételt. Hogy csökkenjen a jogi követelmények eltérő értelmezésének és mérlegelésen alapuló értékelésének kockázata, fontos, hogy az e kritériumoknak való megfelelésség értékelése ne tegyen lehetővé eltéréseket;
- a kifizetések felfüggesztésének módszertana objektív kritériumokon, ne pedig szubjektív megfontolásokon alapuljon;
- a tagállamok csak azzal a feltétellel részesülhessenek kifizetésben, ha megfelelnek az uniós és nemzeti szabályoknak;
- a Bizottság határozza meg az uniós és nemzeti szabályok megsértése esetén alkalmazandó korrekciós intézkedéseket, és azokat következetesen alkalmazza valamennyi tagállamra;
- igazítsa a kettős finanszírozás fogalm meghatározását és a kapcsolódó kontrollkövetelményeket a költségfüggetlen finanszírozási modell sajátosságaihoz.

A végrehajtás késedelmesen halad, és nem szűntek meg az intézkedések lezárásával, az eredményekkel és a finanszírozással kapcsolatos kockázatok

20 Az előfinanszírozás kezdetben megkönnyítette a források folyósítását, de a végrehajtás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek módosításai ellenére késedelmet szenved (lásd: [74–83.](#) bekezdés). Az RRF intézkedéseinek nagy részét 2026 augusztusáig kell befejezni, amikor az RRF végrehajtási időszaka véget ér. Ezt tovább bonyolíthatja az a tény, hogy a végrehajtás későbbi szakaszai – és különösen az intézkedés lezárása – gyakran nagyobb kihívást jelentenek, mint a korábbiak (lásd: [84–86.](#) bekezdés).

21 Megjegyeztük, hogy az RRF-et úgy alakították ki, hogy a kifizetések nem feltétlenül tükrözik a végrehajtás előrehaladását. A tagállamok közötti allokációkat az RRF-rendelet alapján számítják ki. A kifizetési profilok (a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítése esetén a tagállamoknak juttatandó összegeket és a kapcsolódó indikatív ütemtervet tartalmazó táblázatok) azonban az érintett tagállammal folytatott tárgyalások eredményei. Egyes tagállamok esetében ez azt eredményezi, hogy a finanszírozás jelentős részét az intézkedések befejezése előtt fizetik ki. Ez kockázatot jelent az Unió pénzügyi érdekeire nézve, mivel az RRF-rendelet nem teszi lehetővé a források visszafizettetését azokban az esetekben, amikor azokat nem az uniós vagy nemzeti szabályoknak megfelelően használták fel, vagy ha az intézkedéseket nem hajtották végre (lásd: [84–88.](#) bekezdés). Ezenkívül a „végső kedvezményezett” kifejezést nem mindig használják következetesen, és ha ki is fizetik a forrásokat a tagállamoknak, nem feltétlenül biztosított, hogy azok eljutnak a végső kedvezményezettekhez és a reálgazdaságba (lásd: [89–90.](#) bekezdés).

22 Ellenőrzéseink azt mutatták, hogy a mintában szereplő intézkedések általában megvalósították a várt outputokat, de eddig csak felerészben hoztak eredményeket (lásd: [91–93.](#) bekezdés). Továbbá, mivel a Bizottság nem követi nyomon a tényleges költségeket, nem tudja értékelni, milyen arányban járulnak hozzá a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kiadásai e célkitűzésekhez, többek között a zöld és digitális átálláshoz (lásd: [94–97.](#) bekezdés). Végezetül az RRF eddig csekély mértékben járult hozzá a magasabb szintű uniós célkitűzésekhez vagy az országspecifikus ajánlásokban azonosított strukturális kihívások kezeléséhez (lásd: [98–102.](#) bekezdés).

23 Az RRF-et szinte teljes egészében piaci hitelfelvételből finanszírozzák. A Bizottság gyorsan és sikeresen létrehozott egy mechanizmust az RRF céljára történő forrásbevonásra, de a növekvő finanszírozási költségek nyomást fognak gyakorolni a jövőbeli uniós költségvetésekre, és a hitelfelvétel további kockázatokat teremt. Az NGEU hitelfelvétele 2026-ig több mint kétszeresére nőhet, míg e források visszafizetésére a jövőbeli többéves pénzügyi keretek alatt kerül majd sor (lásd: [103–107.](#) bekezdés).

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök kapcsán levonható tanulságok

A jövőbeli teljesítményalapú eszközök esetében fontos, hogy:

- a finanszírozott intézkedések kezeljék a – például az európai szemeszter keretében – azonosított kihívásokat, és kellően lefedjék az eszköz fő célkitűzéseit;
- az eszköz időkerete legyen összhangban az eszköz célkitűzéseivel és a finanszírozott intézkedések várható végrehajtási időszakával. Ezen túlmenően vezessenek be olyan mechanizmusokat, amelyek biztosítják ezek megvalósítását;
- a kifizetések tükrözzék az eszköz célkitűzései felé tett előrelépést, csökkentve annak kockázatát, hogy a finanszírozás nem lesz arányos az elért eredményekkel;
- a jogi keret rendelkezzen a finanszírozás visszafizettetésének lehetőségéről azokban az esetekben, amikor az nem áll arányban az elért eredményekkel, vagy ha azt nem az uniós vagy nemzeti szabályoknak megfelelően költötték el;
- ha felmerül a hitelfelvétel lehetősége, megfelelően csökkentsék a kamatokkal kapcsolatos kockázatokat, és előzetesen kidolgozzák a hitelek visszafizetésére vonatkozó tervet, megjelölve, hogy honnan származnak majd az ehhez szükséges források.

Észrevételeinkről részletesebben

A költségfüggetlen finanszírozás önmagában nem teszi az RRF-et teljesítményalapú eszközzé

Az RRF a végrehajtás előrehaladására összpontosít, nem pedig a teljesítményre

24 Az RRF-rendelet teljesítményalapú eszközként említi az RRF-et², mivel a tagállamoknak teljesített bizottsági kifizetések nem az elszámolható kiadások visszatérítésén, hanem mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítésén alapulnak. A rendelet ugyanakkor nem határozza meg a „teljesítmény” fogalmát. A Számvevőszék meghatározása szerint és a költségvetési rendelet értelmében a teljesítmény azt méri, hogy egy uniós finanszírozású fellépés, projekt vagy program milyen mértékben érte el célkitűzéseit, és milyen ár-érték arányt biztosít³.

25 A költségvetési rendelettel összhangban az inputokat, az outputokat, az eredményeket és a hatásokat a [2. ábra](#) szerint osztályozzuk.

² Az RRF-rendelet (53) preambulumbekkezdése.

³ 26/2023. sz. különjelentés: „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljesítménymonitoring-kerete: Méri a végrehajtás előrehaladását, de a teljesítményt nem tudja tükrözni”, 24–25. bekezdés.

2. ábra Osztályozás: input, output, eredmény vagy hatás

Forrás: 26/2023. sz. különjelentés, 3. ábra.

26 Az RRF végrehajtásának és teljesítményének nyomon követésére és az arról való beszámolásra létrehozott struktúra a következő fő elemekből áll⁴:

- az egyes reformokra és beruházásokra vonatkozó tanácsi végrehajtási határozatokban meghatározott mérföldkövek és célok, amelyek a források kifizetésének alapját képezik;
- közös mutatók, amelyeket főként az RRF általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítása terén elért előrehaladásról szóló beszámolóhoz használnak;
- a tagállamok és a Bizottság különböző – többek között az RRF eredménytábláján közölt – jelentései az RRF végrehajtása terén elért eredményekről.

⁴ A 26/2023. sz. különjelentés 7. bekezdése.

A mérföldkövek és célok a végrehajtás előrehaladását mérik, nem a teljesítményt

27 A mérföldkövek és célok a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt konkrét reformok és beruházások végrehajtását, és ezáltal az RRF egyedi célkitűzésének elérését mérik (lásd: [04.](#) bekezdés). Korábbi jelentéseinkben arra a következtetésre jutottunk, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése összességében megfelelő volt, tekintettel a folyamat összetettségére és az időkorlátokra⁵, és hogy a mérföldkövek és célok általában alkalmasak voltak a végrehajtás előrehaladásának mérésére⁶. Megállapítottuk azonban, hogy azok esetenként nem egyértelműek. Ha a mérföldkövek és a célok nem kellően egyértelműek, az azzal a kockázattal jár, hogy így ezeket nehéz értékelni, és fennáll a kockázat, hogy az eredetileg kitűzött cél nem teljesül⁷.

28 Megjegyeztük továbbá, hogy a mérföldkövek és célok főként output-orientáltak (pl. a felújított épületek száma, megépített vasútvonalak hossza kilométerben vagy telepített töltőállomások száma), sőt esetenként input-orientáltak voltak (pl. egy adott adminisztratív lépés elvégzése, személyzet felvétele vagy bizonyos összegű pénzeszközök elköltése)⁸. Emellett csak az egyes intézkedések megvalósulását értékelték, és általában nem nyújtottak elegendő információt azoknak az RRF általános célkitűzéséhez való hozzájárulásáról⁹.

29 Két korábbi jelentésünkben megállapítottuk, hogy a mérföldkövek és célok nem mindig fedték le teljes mértékben a végrehajtás minden fő szakaszát vagy az intézkedés valamennyi elemét, különösen annak lezárását. Ezért kizárólag a végső mérföldkövek vagy célok alapján nem lehet értékelni, hogy az említett intézkedéseket sikeresen végrehajtották-e, és hogy elérték-e a tervezett outputokat és eredményeket¹⁰. A Bizottság úgy véli, hogy az RRF-rendelet nem ír elő mérföldköveket és célokat az intézkedések lezárása kapcsán.

⁵ A 21/2022. sz. különjelentés IV. és 112. bekezdése.

⁶ A 26/2023. sz. különjelentés 27–29. bekezdése.

⁷ A 21/2022. sz. különjelentés 82. bekezdése.

⁸ A 21/2022. sz. különjelentés 88. bekezdése; a 26/2023. sz. különjelentés 36. bekezdése; Európai Parlament, *First lessons from the Recovery and Resilience Facility for the EU economic governance framework*, 3.3. szakasz.

⁹ A 26/2023. sz. különjelentés 36. bekezdése.

¹⁰ Uo., 30–32. bekezdés.

30 Emellett a különböző helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt végleges mérföldkövek és célok eltérő ambíciószintűek lehetnek, még ha hasonló projektekre vonatkoznak is (lásd: **3. ábra**). Megállapítottuk, hogy nincs harmonizált megközelítés a mérföldkövek és célok meghatározására, ami rontja a tagállamok közötti összehasonlíthatóságot, és az egyenlőtlen bánásmód kockázatát hordozza magában¹¹.

3. ábra. Hasonló intézkedések, eltérő ambíciószintű célértékek (példák)

Intézkedések (példák)	Végső cél	Végső cél	Végső cél
Képzésekhez kapcsolódó intézkedések	„tanfolyam kidolgozása”	„beiratkozott résztvevők száma”	„tanúsított résztvevők száma”
A magánépületek energiahatékonyságával kapcsolatos intézkedések	„a felújítási munkálatok elvégzésére kötelezettséget vállaló háztartásoknak nyújtott vissza nem térítendő támogatások”	„a felújított négyzetméterek száma”	„az elvégzett tanúsított felújítások száma”
A fenntartható közlekedéssel kapcsolatos intézkedések	„megvásárolt járművek száma”	„megvásárolt és üzemben lévő járművek száma”	„a légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentése”

Forrás: 26/2023. sz. különjelentés, 1. háttérmagyarázat.

¹¹ A 21/2022. sz. különjelentés 90. bekezdése.

A közös mutatók csak részben mérik az RRF célkitűzéseinek elérését

31 A Bizottság közös mutatókat fogadott el az RRF általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítása terén elért előrehaladásról való beszámolás, valamint annak nyomon követése és értékelése¹², és ezáltal az RRF egészének előrehaladásáról való tájékoztatás céljából. Korábban megjegyeztük, hogy az RRF célkitűzései meglehetősen széles körűek voltak és a szakpolitikai területek tág körét fedték le, részben átfedésben voltak más finanszírozási eszközökkel, és nem tükröződtek teljes mértékben a pénzügyi hozzájárulások elosztásában¹³.

32 Egy korábbi jelentésünkben megállapítottuk, hogy a közös mutatók az alábbi okok miatt csak részben fedték le az RRF általános és egyedi célkitűzéseit¹⁴:

- o főként az outputokra vonatkoztak, a 14 közös mutató közül csak 4 mérte az eredményeket, és egyetlen sem mérte kifejezetten a hatást (lásd: [4. ábra](#));
- o nem fedték le teljes mértékben az RRF mind a hat pillérét;
- o a tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt reformok és beruházások 36%-a nem kapcsolódott közös mutatóhoz.

¹² Az [RRF-rendelet](#) 29. cikke (4) bekezdésének a) pontja, valamint az [\(EU\) 2021/2106 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet](#) 1. cikkének f) pontja.

¹³ [04/2022. sz. vélemény](#) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2021/1060 rendelet, az (EU) 2021/2115 rendelet, a 2003/87/EK irányelv és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról [2022/0164 (COD)], 7. és 32–33. bekezdés.

¹⁴ A [26/2023. sz. különjelentés](#) 41–48. bekezdése.

4. ábra. A közös mutatók számvevőszéki osztályozása

MÉRNEK EREDMÉNYEKET	NEM MÉRNEK EREDMÉNYEKET
1 Megtakarítás az éves primerenergia-fogyasztásból	2 A megújuló energiára vonatkozó további működési kapacitás
4 Az árvizek, erdőtüzek és egyéb éghajlattal kapcsolatos katasztrófák elleni védelmi intézkedések előnyeit élvező lakosság	3 Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrája (elektromos és egyéb töltőállomások)
7 Az új/korszerűsített digitális közszolgáltatások, termékek és folyamatok felhasználói	5 Nagyon nagy kapacitású hálózatokon keresztül biztosított internet-hozzáféréssel rendelkező további lakások
11 Foglalkoztatottak vagy munkát keresők száma	6 Digitális termékek, szolgáltatások és alkalmazások kifejlesztéséhez támogatott vállalkozások
	8 Támogatott kutató létesítményekben dolgozó kutatók
	9 Támogatott vállalkozások (ebből: kisvállalkozás – mikrovállalkozások is –, közép- és nagyvállalkozás)
	10 Oktatásban vagy képzésben részt vevők száma
	12 Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények kapacitása
	13 Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási és oktatási létesítmények tantermi kapacitása
	14 A támogatásban részesülő fiatalok száma

Forrás: 26/2023. sz. különjelentés, 8. ábra.

33 Megállapítottuk továbbá, hogy a zöld és a digitális pillérre vonatkozó közös mutatók nincsenek megfelelően összehangolva az érintett szakpolitikai területek célkitűzéseivel. Konkrétabban:

- o a zöld átállás esetében a négy mutató kialakításánál fogva nem volt alkalmas annak nyomon követésére, hogy éghajlat-politikai és környezetvédelmi szempontból milyen az egyes intézkedések teljesítménye¹⁵;
- o a digitális átállás esetében a négy közös mutató főként az outputokra összpontosít és nem igazodik megfelelően a vonatkozó szakpolitikai célkitűzésekhez, például a Digitális évtized 2030 szakpolitikai programéihoz¹⁶.

34 E korlátok miatt a közös mutatók csak részben alkalmasak az RRF teljesítményének nyomon követésére és értékelésére¹⁷. Emellett a vonatkozó szakpolitikai célkitűzésekkel való összhang hiánya miatt kevésbé lesz általuk értékelhető, hogy az RRF milyen mértékben járult hozzá az Unió zöld és digitális átállásához.

A hatékonyság nem mérhető, mivel a Bizottság nem gyűjt információkat a tényleges költségekről

35 A költségvetési rendelet „az igénybe vett erőforrások, a végzett tevékenységek és a célkitűzések megvalósítása közötti legjobb kapcsolatként” határozza meg a hatékonyság elvét¹⁸. A hatékonyság értékelését gyengíti, hogy nem áll rendelkezésre információ az RRF által finanszírozott tényleges kiadásokról¹⁹.

¹⁵ A 14/2024. sz. különjelentés 24. és 52. bekezdése.

¹⁶ A 13/2025. sz. különjelentés 64–68. bekezdése.

¹⁷ A 26/2023. sz. különjelentés 96. bekezdése.

¹⁸ Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 33. cikke (1) bekezdésének b) pontja.

¹⁹ A 26/2023. sz. különjelentés 102. bekezdése és 4. ajánlásának b) pontja.

36 Az RRF esetében a Bizottság elsősorban a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla útján²⁰ (a továbbiakban: az eredménytábla), az éves jelentésekben²¹ és az értékelő jelentésben²² (amelynek értékelnie kell az erőforrás-felhasználás hatékonyságát) számol be a költségekről. A gyakorlatban azonban minden költségszámítási információ becsült költségeken vagy egységértékeken alapul (lásd: **39.** bekezdés), mivel a Bizottság nem gyűjt és használ fel a tényleges kiadásokra vonatkozó információkat²³.

37 Megjegyeztük, hogy – amint azt a Bizottság az RRF félidős értékelésében kiemelte²⁴ – a magas inflációval és a világjárvány okozta ellátási hiányokkal összefüggő költség túllépések az RRF számos intézkedésének végrehajtására hatással voltak. Az RRF-ből a digitális átálláshoz nyújtott támogatásról szóló különjelentésünkben azonban feltártunk olyan eseteket, amikor a becsült költségek meghaladták a tényleges költségeket (lásd: **1. háttérmagyarázat**).

1. háttérmagyarázat

A tényleges költségeket meghaladó becsült költségek (példa)

Franciaországban „Az állam és a területek digitális korszerűsítése” intézkedés esetében kielégítően teljesítették a célt. Míg azonban a becsült költségek 500 millió eurót tettek ki, a tényleges költség 368 millió euró volt (tehát 26%-kal alacsonyabb). Franciaország ennek ellenére az intézkedés becsült költségén alapuló teljes finanszírozást megkapta.

Forrás: A 13/2025. sz. különjelentés 47. bekezdése.

²⁰ Az RRF-rendelet 30. cikke.

²¹ Uo., a 31. cikk (3) bekezdésének c) pontja.

²² Uo., a 32. cikk (2) bekezdése.

²³ A 26/2023. sz. különjelentés 87. bekezdése és 4. ajánlásának b) pontja; a 14/2024. sz. különjelentés: „Zöld átállás: Nem egyértelmű a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hozzájárulása”, 57. bekezdés.

²⁴ Európai Bizottság, *Mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility*, Európai Bizottság, SWD(2024) 70, 4.1.5.B. rész, 54. o.

Az RRF-re vonatkozó beszámolás felhasználóbarát, de kevés tájékoztatást nyújt a teljesítményről, és kockázatok állnak fenn az adatok megbízhatóságával kapcsolatban

38 Az RRF-rendelet előírja, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak nyomon kell követniük a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása terén elért előrehaladást, és be kell számolniuk a különböző érdekelt feleknek az RRF végrehajtásáról²⁵. A helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla (a továbbiakban: az eredménytábla) célja, hogy a nyilvánosság számára átlátható módon megjelenítse az RRF végrehajtására vonatkozó információkat²⁶. Mind a hat pillér tekintetében bemutatja a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása terén elért eredményeket²⁷. A platform interaktív és könnyen navigálható²⁸.

39 A Bizottságnak a hat pillér keretében elért előrehaladásról való beszámolója („pillérenkénti kifizetés”) az adott helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő egyes mérföldkövekre és célokra vonatkozó azonos egységértéken alapul, amelyet úgy számítanak ki, hogy a terv teljes allokációját elosztják az abban foglalt mérföldkövek és célok számával (lásd: [5. ábra](#)). „Az RRF-források hozzájárulásának aránya az egyes szakpolitikai pillérekhez” elnevezésű adat azon a meglehetősen egyszerűsített feltételezésen alapul, hogy az intézkedések egyenlő mértékben járulnak hozzá azokhoz az elsődleges és másodlagos szakpolitikai pillérekhez, amelyekhez hozzárendelték őket²⁹.

²⁵ Az RRF-rendelet 16., 26–27. és 29–32. cikke.

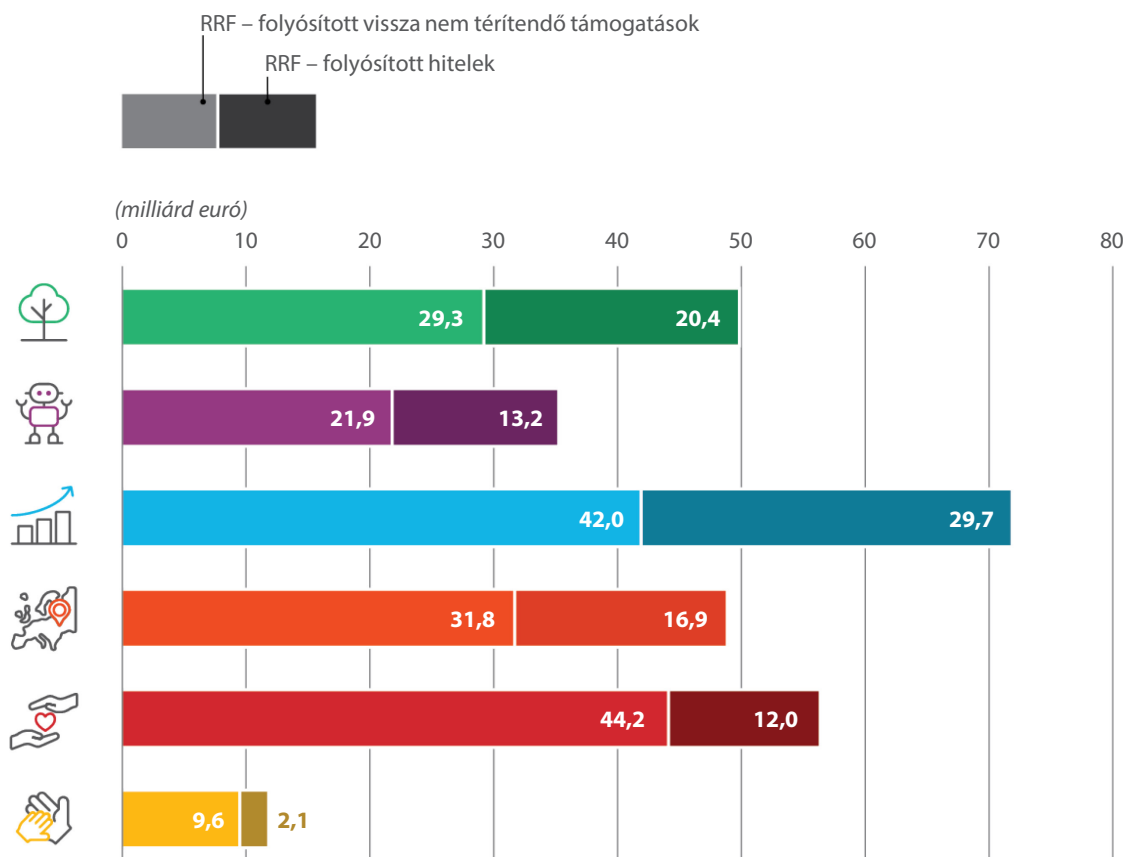
²⁶ *NextGenerationEU: European Commission launches Recovery and Resilience Scoreboard*, az Európai Bizottság sajtóközleménye, 2021 december 15.

²⁷ A helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla közös mutatóinak és részletes elemeinek meghatározásáról szóló (EU) 2021/2106 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke.

²⁸ A 26/2023. sz. különjelentés 75. bekezdése.

²⁹ Uo., 101. bekezdés.

5. ábra. Pillérenkénti kifizetések

Forrás: A Bizottság helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblája, 2025. február 9-i állapot.

40 Ennek eredményeként egy adott helyreállítási és rezilienciaépítési terv minden egyes mérföldkövének és céljának egységértéke azonos, ami nem tükrözi sem a szóban forgó intézkedés tényleges vagy becsült költségeit, sem pedig a mérföldkő vagy cél jellegét. Ebből adódóan félrevezető az RRF előrehaladásának bemutatása a hat pilléren belül³⁰. Ajánlásunk³¹ alapján a Bizottság immár közzéteszi az eredménytáblán a pillérenkénti kifizetésekkel kapcsolatos beszámolóhoz használt módszertant.

³⁰ Uo., 79–80. bekezdés.

³¹ Uo., 3. ajánlás.

41 Ezenkívül az eredménytábla nem mindig átláthatóan mutatja be a közös mutatókra vonatkozó adatokat³². A tagállamoknak nem kell alátámasztó bizonyítékokat (vagy a bejelentett adatok korlátaira vonatkozó magyarázatokat) szolgáltatniuk az adatokkal együtt, és korábbi jelentéseinkben³³ több példát is találtunk arra, amikor megbízhatatlan vagy nem összehasonlítható adatokat jelentettek be a Bizottságnak, például az alábbiak esetén:

- előzetes adatokon vagy közelítéseken alapuló becslések, amennyiben a tényleges adatok nem állnak rendelkezésre és később sem lesznek elérhetők;
- helytelen mutatók alatt bejelentett adatok vagy ugyanazon közös mutató kapcsán különböző típusú adatok bejelentése;
- nem az RRF-nek tulajdonítható eredmények, amennyiben az intézkedéseket részben nemzeti vagy más uniós forrásokból finanszírozzák.

42 A Bizottság hangsúlyozta, hogy bár az RRF-et közvetlen irányítás keretében hajtják végre, a közös mutatókkal kapcsolatos adatok minőségéért kizárólag a tagállamok felelősek. A Bizottság ezért csak alapvető hitelességi ellenőrzéseket végez. A Bizottság nem tervezi a bejelentett mögöttes adatok ellenőrzését, mivel ezt az RRF-rendelet nem írja elő³⁴. Ez csökkenti az adatok megbízhatóságát.

³² Uo., 81. bekezdés.

³³ A 13/2025. sz. különjelentés 74–75. bekezdése; a 26/2023. sz. különjelentés 67–72. és 81–82. bekezdése; a 14/2024. sz. különjelentés 51. bekezdése.

³⁴ A 26/2023. sz. különjelentés 68. bekezdése.

Az RRF megfelelési kerete és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét célzó szabályok nem kellően szilárdak

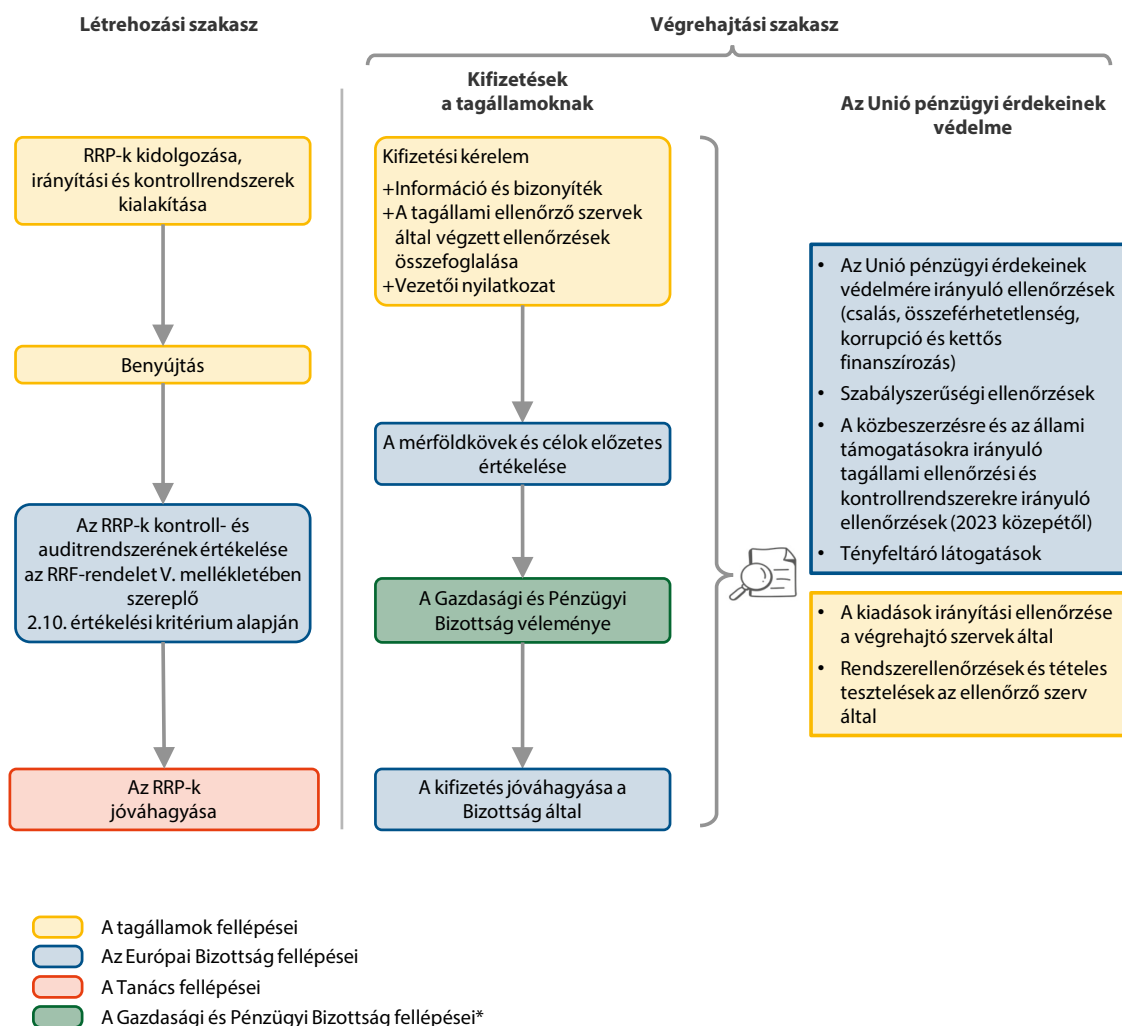
43 Az RRF-rendeletben előírtaknak megfelelően a Bizottság a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítését ellenőrzi, mivel ez az RRF keretében teljesítendő kifizetések fő feltétele³⁵. Ennélfogva a kiadások uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelése nem feltétele annak, hogy a tagállamok megkapják az RRF-kifizetéseket. A Bizottság kontrollrendszerei a következő fő elemeket tartalmazzák (a teljes áttekintést lásd: **6. ábra**)³⁶:

- a tagállamok kifizetési kérelmeiben foglalt mérföldkövek és célok teljesítésének előzetes értékelése;
- a tagállamoknak teljesített kifizetések után végzett utólagos ellenőrzések;
- a tagállami kontrollrendszereken végzett rendszer- és szabályszerűségi ellenőrzések; az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében – az RRF jogi keretével összhangban – a Bizottságnak megfelelő bizonyosságot kell szereznie a tagállamoktól, amihez nagyrészt a tagállamok kontrollrendszereire támaszkodik.

³⁵ Az RRF-rendelet 24. cikkének (3) bekezdése.

³⁶ A 2023. évi éves jelentés 11.5–11.6. és 11.30. bekezdése.

6. ábra. A Bizottság és a tagállamok feladatai a kifizetési feltételek betartatása és az Unió pénzügyi érdekeinek védelme terén

*Ez a nemzeti közigazgatási hivatalok és központi bankok vezető tisztviselőiből álló testület a tagállamok közötti szakpolitikai koordinációt mozdítja elő.

Forrás: A 09/2025. sz. különjelentés I. melléklete.

44 Mindezek alapján a Bizottság a következő három elemről nyújt bizonyosságot³⁷:

- o az RRF-kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről;

³⁷ 09/2025. sz. különjelentés: „Az RRF-kiadások közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak való megfelelését biztosító rendszerek: javulnak, de még mindig nem elég eredményesek”, 34. és 88–89. bekezdés.

- o a közbeszerzés és az állami támogatás terén arról, hogy a tagállamok rendszeresen – 2023 közepétől ténylegesen – ellenőrzik, hogy az RRF-ből nyújtott finanszírozást valamennyi alkalmazandó szabállyal összhangban használták-e fel, valamint hogy a reformok és beruházási projektek végrehajtását szolgáló valamennyi intézkedést megfelelően, valamennyi alkalmazandó szabállyal – különösen a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, feltárására és korrekciójára vonatkozó szabályokkal – összhangban hajtották-e végre;
- o a tagállam által nem korrigált csalás, korrupció és összeférhetetlenség, vagy valamely finanszírozási megállapodásban meghatározott kötelezettség súlyos megsértése esetén annak biztosításáról, hogy az RRF-ből nyújtott támogatást csökkentették, és az uniós költségvetésnek járó összegeket visszafizettették.

Az RRF-rendelet lehetővé teszi a jogi követelmények eltérő értelmezését és diszkrecionális értékelését

45 Az RRF-ből a 2021-es, 2022-es és 2023-as pénzügyi évben teljesített vissza nem térítendő támogatáskifizetések jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése érdekében újra elvégeztük 785 mérföldkő és cél (a benyújtott kifizetési kérelmekben szereplők 75%-a) Bizottság általi előzetes ellenőrzését. Értékeljük továbbá a Bizottság utólagos ellenőrzéseit, és áttekintettük a Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának éves tevékenységi jelentéseit, valamint a Bizottság éves irányítási és teljesítményjelentéseit. Ezek az ellenőrzési eljárások képezik az éves megbízhatósági nyilatkozatunk alapját.

46 Az RRF szabályszerűségének ellenőrzése során elsősorban arra összpontosítunk, hogy kielégítően teljesültek-e a mérföldkövek és célok. Ez komoly eltérést jelent a költségvetés más területein végzett ellenőrzési munkánkhoz képest, ahol az összes vonatkozó uniós és nemzeti szabálynak való megfelelést értékeljük a végső kedvezményezettek szintjéig. Ellenőrzési munkánk alapján korlátozott véleményt adtunk az RRF 2022. és 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó kiadásairól³⁸. A 2021. évi pénzügyi évben csak egy kifizetésre került sor, amelyet minden lényeges szempontból jogszerűnek és szabályszerűnek találtunk³⁹.

³⁸ A 2022., illetve 2023. évi éves jelentés, 1. fejezet.

³⁹ A 2021. évi éves jelentés 1. fejezete.

47 Megállapítottuk, hogy a Bizottság viszonylag rövid idő alatt kialakított egy kontrollmegközelítést az RRF kifizetéseire vonatkozóan, amely átfogó, dokumentumalapú előzetes ellenőrzési folyamatot biztosít annak ellenőrzésére, hogy a mérföldköveket és célokat kielégítően teljesítették-e⁴⁰, bár hiányosságok tapasztalhatók az értékelések dokumentálása és a különböző szolgálatok értékelési folyamathoz való hozzájárulása hatókörének meghatározása tekintetében⁴¹.

48 Ezek az előzetes ellenőrzések azonban nem fedik le szisztematikusan a horizontális támogathatósági feltételeket, például a támogathatósági időszak betartását, illetve az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások kiváltásának, a kettős finanszírozásnak és a már befejezett intézkedések visszaírásának elkerülésére vonatkozó elveket⁴².

49 A Bizottság utólagos ellenőrzések révén szerez további bizonyosságot, többek között az Unió pénzügyi érdekeinek védelméről. Megállapítottuk, hogy ezek az ellenőrzések hiányosságokat tártak fel a már kifizetésben részesült intézkedések visszaírására, a támogathatósági időszak betartására és az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások kiváltására vonatkozó vizsgálatok tekintetében⁴³. Az utólagos ellenőrzések javítására vonatkozó ajánlásunkat eddig csak néhány tekintetben hajtották végre⁴⁴.

A jogi keret kétértelműségei hozzájárultak az általunk feltárt hibákhoz

50 A megbízhatósági nyilatkozatokkal kapcsolatos munkánk során többnyire három típusú, pénzügyi hatással járó hibát találtunk:

- a mérföldkövek és célok nem teljesültek kielégítően (16 eset);
- nem tartották be a támogathatósági időszakot (8 eset);
- ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat váltottak ki (6 eset).

⁴⁰ A 07/2023. sz. különjelentés 38. és 44. bekezdése.

⁴¹ A 07/2023. sz. különjelentés 48. bekezdése és a 2022. évi éves jelentés 11.39. bekezdése.

⁴² A 2022. évi éves jelentés 11.39–40. bekezdése.

⁴³ A 2022. évi éves jelentés 11.46. bekezdése és 11.1. ajánlása.

⁴⁴ A 2023. évi éves jelentés 11.31. bekezdése és 11.3. melléklete.

51 Emellett egy hibát találtunk a kettős finanszírozás tilalma elvének megsértésével, egyet pedig egy reformintézkedés visszairásával kapcsolatban. Az **1. táblázat** bemutatja, hogy a jogi keret kétértelműségei hogyan vezettek a jogi követelmények eltérő értelmezéséhez, ami hozzájárult az általunk feltárt három leggyakoribb hibatípus gyakoriságához.

1. táblázat. Az általunk feltárt leggyakoribb hibatípusokhoz hozzájáruló tényezők

	Hibatípus		
	A mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítése	A támogathatósági időszak túllépése	Ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások
A jogi keret kétértelműsége	Nincs szabályozási meghatározás arra vonatkozóan, hogy mi minősül „kielégítő teljesítésnek”	Az RRF-rendelet 17. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy csak a 2020. február 1-jétől kezdődő intézkedések támogathatók, de nem határoz meg kritériumokat arra nézve, hogy mi minősül az intézkedés „kezdetének”	Az RRF-rendelet 5. cikke előírja, hogy az RRF-finanszírozás nem helyettesíthet ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat, kivéve kellően indokolt esetben

	Hibatípus		
	A mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítése	A támogathatósági időszak túllépése	Ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások
...ami értelmezésbeli különbségekhez vezet a Bizottság és a Számvevőszék között	A Bizottság értékelési kerete⁴⁵ bizonyos fokú szubjektív értelmezésnek ad teret. A pontatlanul meghatározott mérföldkövek/célok értelmezési különbségekhez vezetnek a Bizottság és a Számvevőszék között⁴⁶.	A Bizottság iránymutatása⁴⁷ értelmében a beruházás akkor kezdődik meg, amikor az első mögöttes költségek felmerülnek. A Számvevőszék véleménye szerint az intézkedés az első jogi kötelezettségvállalás – például szerződés vagy finanszírozási határozat – megtételével kezdődik meg⁴⁸.	A Bizottság iránymutatása⁴⁹ kifejezetten az igazgatási kiadásokat – például a személyzeti és működési költségeket – tünteti fel ismétlődő kiadásként. A Számvevőszék véleménye szerint ezeknek nem kellene az igazgatási kiadásokra korlátozódnia, hanem minden olyan ismétlődő tevékenységre is ki kellene terjednie, amely hatással van a nemzeti költségvetési kiadásokra⁵⁰.

Forrás: Európai Számvevőszék és Európai Bizottság.

⁴⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: „Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz: az első két év mérlege. Egyedülálló eszköz az Unió zöld és digitális átalakulásának szolgálatában”, COM(2023) 99 final, I. melléklet.

⁴⁶ A 2023. évi éves jelentés 11.27. bekezdése.

⁴⁷ Guidance to member states – Recovery and resilience plans, Európai Bizottság, SWD(2021) 12, 1/2. rész, 35. o.

⁴⁸ A 2023. évi éves jelentés 11.22. bekezdése.

⁴⁹ Guidance to member states – Recovery and resilience plans, Európai Bizottság, SWD(2021) 12, 1/2. rész, 16. o.

⁵⁰ A 2022. évi éves jelentés 11.2. háttérmagyarázata és a 2023. évi éves jelentés 11.3. háttérmagyarázata.

A költségfüggetlen finanszírozást alkalmazó eszközök esetében nagyobb a kettős finanszírozás kockázata

52 A kettős finanszírozásról szóló közelmúltbeli különjelentésünkben arra a következtetésre jutottunk, hogy a költségfüggetlen finanszírozási eszközök bevezetése a kettős finanszírozás nagyobb kockázatához vezethet, különösen akkor, ha azokat ugyanazon időszakban hasonló intézkedéseket és fellépéseket támogató különböző uniós finanszírozási programokkal együtt használják⁵¹. Ezenkívül a Bizottság nem egyértelműsítette a kettős finanszírozás fogalommeghatározását oly módon, hogy az tükrözze a költségfüggetlen finanszírozási modell sajátos jellegét és a tagállami kontrollrendszerekre gyakorolt hatásait⁵². A Bizottság úgy véli, hogy e finanszírozási mód alkalmazása miatt nem nő a kettős finanszírozás kockázata, és hogy az RRF szilárd kontrollrendszerrel rendelkezik e kockázat kezelésére.

53 Ezenkívül arra a következtetésre jutottunk, hogy a Bizottság és a tagállamok által működtetett kontrollrendszerek még nem elégségesek ahhoz, hogy kellően enyhíteni tudják az RRF és az egyéb uniós alapok közötti kettős finanszírozás fokozott kockázatát⁵³. Ez különösen igaz azokban az esetekben, amikor az RRF-et és a kohéziós programokat végrehajtó nemzeti és regionális közigazgatási szervek saját, nem összekapcsolt informatikai rendszereiket használják. Egyes tagállamokban nem lehetséges a kedvezményezettek és projektek elektronikus megfeleltetése a kettős finanszírozás azonosítása érdekében⁵⁴. A Bizottság által biztosított Arachne csalásfelderítési eszközt a tagállamok nem használják széles körűen⁵⁵.

⁵¹ A 22/2024. sz. különjelentés 100. bekezdése.

⁵² Uo., 103. bekezdés és 1. ajánlás.

⁵³ Uo., 100–101. bekezdés.

⁵⁴ Uo., 69–71. bekezdés.

⁵⁵ Uo., 72–77. bekezdés.

54 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek olyan intézkedéseket is tartalmaznak, amelyekre vonatkozóan a tagállamok nulla euróra becsülték a költségeket. Ezen intézkedések esetében a Bizottság azzal érvel, hogy azok természeténél fogva nem állhat fenn kettős finanszírozás⁵⁶. Álláspontunk szerint azonban ez nem zárja ki automatikusan a kettős finanszírozás lehetőségét. Lényegében ugyanazon output vagy eredmény megvalósítását nem szabad kétszer finanszírozni az uniós költségvetésből, legyen szó akár költségalapú, akár nem költségalapú finanszírozási eszközről. A 2022. évi megbízhatósági nyilatkozatokkal kapcsolatos munkánk során egy olyan esetben találtunk kettős finanszírozást, amikor az intézkedés becsült költsége nulla volt⁵⁷. Megállapítottuk továbbá, hogy a nulla költségű intézkedéseket egyáltalán nem ellenőrizték, ami növeli a kettős finanszírozás kockázatát⁵⁸.

A mérföldkövek és célok visszaírása 2026 után nem kezelhető

55 Az RRF-rendelet szerint a korábban teljesített mérföldkövekhez és célokhoz kapcsolódó intézkedéseket és fellépéseket nem lehet visszaírni⁵⁹. A tagállamoknak az egyes kifizetési kérelmeket kísérő vezetői nyilatkozatban meg kell erősíteniük, hogy ez a visszaírás lehetetlenségére vonatkozó feltétel továbbra is teljesül⁶⁰.

56 Az RRF-rendelet előírja, hogy a visszaírásokra vonatkozóan csak 2026. december 31-ig, azaz azon időpontig végezhető el korrekciós intézkedések, amikor a Bizottság rendezi az utolsó kifizetési kérelmeket⁶¹. A rendelet nem határozza meg az utolsó kifizetési kérelem értékelését követően bekövetkező visszaírás következményeit.

⁵⁶ Uo., 34. bekezdés.

⁵⁷ A [2022. évi éves jelentés](#) 11.30. bekezdése és a [01/2023. sz. áttekintés](#): „Uniós finanszírozás a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz révén: Összehasonlító elemzés”, 35. bekezdés.

⁵⁸ A [22/2024. sz. különjelentés](#) 103. bekezdése.

⁵⁹ Az [RRF-rendelet](#) 24. cikkének (3) bekezdése.

⁶⁰ A [2022. évi éves jelentés](#) 11.31. bekezdése.

⁶¹ Az [RRF-rendelet](#) 24. cikkének (1) és (3) bekezdése.

57 A jogállamiság uniós helyzetéről szóló jelentésünkben megjegyeztük, hogy az RRF hasznos további eszközöket biztosít a Bizottság számára az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez és az uniós forrásokkal való gondos pénzgazdálkodás biztosításához⁶². Megállapítottuk azonban: az, hogy egy tagállam formálisan meghozza az elvárt korrekciós intézkedéseket, nem feltétlenül jár tényleges és tartós javulással. Fennáll annak a kockázata is, hogy később a korrekciós intézkedéseket visszavonják, vagy hogy még más tekintetben is romlik a jogállamiság helyzete.

A közbeszerzésre és az állami támogatásokra irányuló bizottsági ellenőrzések színvonala javult ugyan, de bizonyosság nyújtásához még mindig nem elegendő

A Bizottság 2023. évi ellenőrzési stratégiája kiterjed a tagállami rendszerek ellenőrzésére, de feltártunk néhány problémát az ellenőrzések hatókörével kapcsolatban

58 Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme megköveteli a tagállamoktól a súlyos szabálytalanságok megelőzését, feltárását és korrekcióját, valamint annak biztosítását, hogy az RRF projektjei megfeleljenek az összes alkalmazandó uniós és nemzeti szabálynak. Mivel azonban az ilyen szabályoknak való megfelelés – hacsak azt valamely konkrét mérföldkőre vagy célra vonatkozó követelmények kifejezetten elő nem írják – nem feltétele a kifizetésnek, a Bizottság előzetes ellenőrzései nem terjednek ki erre a szempontra⁶³.

⁶² 03/2024. sz. különjelentés: „Jogállamiság az Európai Unióban: A keret a korábbinál jobban védi az Unió pénzügyi érdekeit, de továbbra is vannak kockázatok”, 98. és 105. bekezdés.

⁶³ A 07/2023. sz. különjelentés 28. és 34–35. bekezdése.

59 Az RRF kezdeti szakaszában a Bizottság kijelentette: kizárólag a tagállamok felelősek annak ellenőrzéséért, hogy az RRF-ből származó finanszírozást az összes alkalmazandó nemzeti és uniós rendelettel összhangban megfelelően használták-e fel, és a Bizottság csak „fennmaradó felelősséget” visel az Unió pénzügyi érdekeinek védelme terén⁶⁴. Annak ellenére, hogy kizárólag a tagállamokra támaszkodtak az uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés biztosítása tekintetében, megállapítottuk, hogy a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben felvázolt, az RRF-re vonatkozó ellenőrzési és kontrollintézkedések Bizottság általi vizsgálata nem tartalmazta a közbeszerzés és az állami támogatások kontrolljának megfelelő ellenőrzését⁶⁵. Emellett a Bizottság RRF-re vonatkozó kezdeti ellenőrzési stratégiája nem foglalt magában az uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelés ellenőrzésére irányuló ellenőrzéseket⁶⁶.

60 Megállapítottuk, hogy ez bizonyossági és elszámoltathatósági hiányosságot jelent, mivel a közbeszerzési vagy állami támogatási szabályok be nem tartása más uniós kiadási programok ellenőrzései során jelentős hibaforrásnak bizonyult⁶⁷. Javasoltuk, hogy a Bizottság határozza meg, milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy uniós szinten orvosolni lehessen az RRF-ből finanszírozott beruházási projektek uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelésére vonatkozó megbízhatósági hiányosságot⁶⁸.

⁶⁴ 2021. évi éves tevékenységi jelentés – Gazdasági és pénzügyek, 52. o.

⁶⁵ A 09/2025. sz. különjelentés 7. bekezdése.

⁶⁶ A 07/2023. sz. különjelentés 33. bekezdése.

⁶⁷ A 2021. évi éves jelentés 1. fejezete („A megbízhatósági nyilatkozat és az azt alátámasztó információk”), 1.8. ábra

⁶⁸ A 07/2023. sz. különjelentés 3. ajánlása.

61 2023 közepe óta ajánlásunkkal összhangban a Bizottság fokozta ellenőrzési munkáját és megkezdte a tagállami kontroll- és auditrendszerek eredményességének vizsgálatát, többek között e rendszerek megerősített ellenőrzése révén⁶⁹. A 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó bizonyosság azonban csak annyit jelent ki, hogy a tagállamok rendszeres ellenőrzéseket végeznek, azok eredményességével még mindig nem foglalkozik. 2023 decemberében a Bizottság aktualizálta ellenőrzési stratégiáját, amely immár előírja a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó tagállami audit- és kontrollrendszerek részletes vizsgálatát. A Bizottság ezeket a vizsgálatokat valamennyi ellenőrzésébe belefoglalta, és ezekre nézve 2023 szeptemberében külön ellenőrzőlistákat fogadott el. Ugyanakkor fennmaradtak hiányosságok ezekben az ellenőrzőlistákban az állami támogatásokkal kapcsolatban, mivel azok nem fedik le az általános csoportmentességi rendelet hatókörébe tartozó vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra, illetve a kutatásra, fejlesztésre és innovációra vonatkozó állami támogatási keret hatálya alá tartozó programokra irányuló tagállami ellenőrzéseket⁷⁰.

62 Problémákat tártunk fel az előzetes ellenőrzési megállapítások figyelembevételének módjával és a kockázatértékelések módszertanával kapcsolatban⁷¹. A Bizottság például alacsony kockázatúnak minősíti a tagállamok kontrollrendszereit, ha még nem végzett ellenőrzést azokra nézve, illetve ha fontos probléma felmerülése esetén a tagállam megerősíti, hogy a jövőben korrekciós intézkedéseket fog végrehajtani.

⁶⁹ A 09/2025. sz. különjelentés 6. bekezdése, valamint az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának 2023. évi éves tevékenységi jelentése, 74. o.

⁷⁰ A 09/2025. sz. különjelentés 15. és 81. bekezdése.

⁷¹ Uo., 85. és 87. bekezdés.

Egyes tagállami kontrollrendszereket hiányosságok jellemeznek

63 Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy tagállam monitoring- és kontrollmechanizmusai nem teljesen működőképesek és kockázatot jelentenek az RRF kifizetéseinek szabályszerűségére vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve⁷², „ellenőrzési és kontrollmértőköveket” határoz meg az adott ország helyreállítási és rezilienciaépítési tervében. A tagállamoknak minden későbbi kifizetési kérelem előtt teljesíteniük kell ezeket a mértőköveket. Úgy véljük, hogy a kontrollmértőkövek megléte kedvező lépést jelent a tagállami kontrollrendszerek javítása irányában. Ugyanakkor arra is utal, hogy a monitoring- és kontrollrendszerek nem voltak teljes mértékben működőképesek⁷³. Hét olyan tagállam volt, amely esetében a második vagy a harmadik kifizetés kontrollmértőkövek teljesítésétől függött. Ez azt jelenti, hogy egyes esetekben az RRF-kifizetéseket olyan tagállamok részére teljesítették, amelyek kontrollrendszereiben hiányosságok voltak. Úgy véljük, hogy ez kockázatot jelent az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére és a kiadások szabályszerűségére nézve⁷⁴.

64 A tagállamok kifizetési kérelmeit vezetői nyilatkozatnak is kísérnie kell⁷⁵. Ezeknek a nyilatkozatoknak meg kell erősíteniük, hogy a forrásokat a tervezett célra használták fel, és hogy a bevezetett kontrollrendszerek megfelelő biztosítékot nyújtanak arra vonatkozóan, hogy a pénzeszközöket az összes alkalmazandó szabállyal összhangban kezelték. A kifizetési kérelmeknek tartalmazniuk kell egy összefoglalót is az elvégzett ellenőrzésekről, a feltárt hiányosságokról és a meghozott korrekciós intézkedésekről⁷⁶.

⁷² A 2022. évi éves jelentés 11. fejezetének 11.49. bekezdése.

⁷³ A 07/2023. sz. különjelentés 27. bekezdése.

⁷⁴ A 21/2022. sz. különjelentés 103. bekezdése.

⁷⁵ Az RRF-rendelet 22. cikke (2) bekezdése c) pontjának i. alpontja.

⁷⁶ Az RRF-rendelet 22. cikke (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontja.

65 A vezetői nyilatkozatban nyújtott bizonyossághoz a tagállamok az RRF végrehajtásának irányításáért felelős nemzeti szervek által végzett ellenőrzéseket és a nemzeti ellenőrző szervek által végzett független vizsgálatokat veszik alapul. Az RRF-rendelet értelmében a tagállamok erre a célra felhasználhatják meglévő nemzeti irányítási és kontrollrendszereiket. Megállapítottuk, hogy a közbeszerzésre és az állami támogatásokra vonatkozó, előre meghatározott rendszerkövetelmények hiánya olyan környezetet teremtett, amely nem motiválta a tagállamokat olyan közbeszerzési és állami támogatási kontrollrendszerek kialakítására, amelyek Unió-szerte következetesen megfelelő szintű bizonyosságot eredményeznének ezeken a területeken⁷⁷.

66 Megállapítottuk, hogy a mintánkban szereplő egyes tagállamok vezetői nyilatkozatai hiányosak voltak az ellenőrzések hatókörét, minőségét, időzítését és dokumentálását illetően. Ilyen feltárt hiányosság például, hogy nem áll rendelkezésre bizonyíték a közbeszerzési eljárások kapcsán végzett ellenőrzésekre vagy kontrollokra vonatkozóan, illetve az, hogy ezek az ellenőrzések nem mindig fedték le az összes releváns kockázatot ezen a területen. Az állami támogatások odaítélése tekintetében a tagállami kontrollok többnyire megfelelőek voltak, az ellenőrző szervek azonban gyakran vagy egyáltalán nem, vagy csak azután végezték el az ellenőrzéseket, hogy a tagállam aláírta a vezetői nyilatkozatot, és a Bizottság teljesítette a kapcsolódó kifizetéseket⁷⁸.

67 Ezen túlmenően éves jelentéseinkben több olyan mérföldkövet és célt azonosítottunk, amelyek esetében a vezetői nyilatkozatokban szereplő információk kevésbé megbízhatóak, pontatlanok vagy hiányosak voltak. Az érintett tagállamok ezen esetek egyikével kapcsolatban sem fogalmaztak meg fenntartást a nyilatkozataikban.

⁷⁷ A 09/2025. sz. különjelentés 9–10. bekezdése.

⁷⁸ Uo., 13–14. bekezdés.

68 Munkánk alapján úgy véljük, hogy bár ellenőrzései javultak, a Bizottság továbbra sem képes kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a tagállamok eredményes belsőkontroll-rendszerrel rendelkeznek-e annak biztosítására, hogy az RRF kiadásai megfeleljenek a közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak. Ez nem áll összhangban a Bizottság által 2024 júniusáig kiadott éves megbízhatósági nyilatkozatokkal, azok ugyanis nem tartalmaztak fenntartásokat a közbeszerzés és az állami támogatások megfelelőségére vonatkozó tagállami RRF kontroll- és auditrendszerekre nézve⁷⁹.

A pénzügyi hozzájárulások csökkentése nem orvosolja a közbeszerzési szabályok megsértésével járó egyedi eseteket

69 Ha a Bizottság az előzetes ellenőrzései alapján arra a következtetésre jut, hogy egy mérföldkő vagy cél nem teljesült kielégítően, az adott összeg (amelyet a kifizetésfelfüggesztési módszertan alkalmazásával számítanak ki) hat hónapra felfüggeszthető mindaddig, amíg a tagállam bizonyítékot nem szolgáltat a kielégítő teljesítésről. Ellenkező esetben a Bizottságnak arányosan csökkentenie kell a pénzügyi hozzájárulást. A Bizottság kidolgozott egy módszert a pénzügyi hozzájárulások csökkentésére, amennyiben nem (teljesen) valósulnak meg a mérföldkövek és célok⁸⁰. Ez a módszertan több szempontból is mérlegelésen alapul, ami adott esetben a Bizottság, illetve a Számvevőszék általi eltérő értelmezéshez vezethet⁸¹. 2023-tól kezdődően a kifizetések felfüggesztésének módszertanát már számos esetben alkalmazták, többek között Litvánia, Románia, Portugália, Olaszország, Spanyolország és Belgium számára teljesítendő kifizetések kapcsán⁸².

⁷⁹ A 09/2025. sz. különjelentés 18. bekezdése.

⁸⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: „Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz: az első két év mérlege. Egyedülálló eszköz az EU zöld és digitális átalakulásának szolgálatában”, COM(2023) 99 final, II. melléklet.

⁸¹ A 2023. évi éves jelentés 11.19. bekezdése.

⁸² *Partial payments under the Recovery and Resilience Facility: An overview*, Az Európai Parlament Kutatószolgálat.

70 Amint az [1. táblázat](#) is említi, az RRF-rendelet nem határozza meg, hogyan kell értelmezni a „kielégítően” szót. A mérőszámok és célok kielégítő teljesítésének értékelésekor a Bizottság elfogad minimális (< 5%) tartalmi, formai, időbeli és kontextusbeli eltéréseket. Megjegyezzük, hogy a kifizetés elfogadott eltéréseknek megfelelő része akár több millió euró is lehet⁸³.

71 Az RRF-rendelet értelmében a tagállamok saját nemzeti költségvetés-irányítási rendszereik révén orvosolhatják a közbeszerzési és állami támogatási szabályok megsértését. Az állami támogatások tekintetében az uniós jogszabályok meghatározzák a jogellenes és az uniós belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatások esetén alkalmazandó korrekciós intézkedéseket. A közbeszerzést illetően megállapítottuk, hogy a tagállamok egymástól igen eltérő korrekciós intézkedéseket alkalmaztak. Egyes tagállamokban az RRF-ből származó forrásokat nem fizettetik vissza a végső kedvezményezettekkel a közbeszerzési szabálytalanságok miatt, vagy ha vissza is fizettetik, azokat nem térítik vissza az uniós költségvetésbe, ami összhangban van az RRF jogi keretével. Ha a tagállamok nem alkalmazzák visszafizettetést az egyedi szabálysértések esetén, ez csökkentheti a szankciók visszatartó erejét⁸⁴.

72 Az RRF-rendelet értelmében a Bizottságnak jogában áll korrekciós intézkedéseket hozni, ha súlyos rendszerhiányosságokat tár fel. A közbeszerzési szabályok egyedi megsértése esetén azonban nem végezhet korrekciót, kivéve ha a tagállam által nem korrigált súlyos szabálytalanság (csalás, korrupció, összeférhetetlenség vagy kettős finanszírozás) merül fel. Az RRF kialakításából adódóan tehát a kifizetések még közbeszerzési szabálytalanságok esetén is teljes egészében teljesíthetők. A Bizottság közbeszerzések vagy állami támogatások kontrolljával kapcsolatos jogsértések miatt eddig még egyszer sem csökkentette a tagállamok RRF-előirányzatait⁸⁵.

⁸³ A [2023. évi éves jelentés](#) 11.27. bekezdése.

⁸⁴ A [09/2025. sz. különjelentés](#) 20. bekezdése.

⁸⁵ Uo., 21. bekezdés.

73 Megállapítottuk továbbá, hogy a tagállamok vezetői nyilatkozataiban fel kell tüntetni, hogy az RRF-ből finanszírozott intézkedéseket érintette-e csalás⁸⁶. Arról azonban nem áll rendelkezésre egyértelmű iránymutatás, hogy pontosan mikor kell beszámolni egy csalásgyanús esetről, van-e bejelentési küszöbérték, és milyen standard információkat kell közölni az egyes esetekről és a megtett korrekciós intézkedésekről⁸⁷. 2023 végéig a tagállamok vezetői nyilatkozataikban nem jelentettek be egyetlen csalásgyanús esetet sem. Az Európai Ügyészség 2023. évi éves jelentése azonban 206 folyamatban lévő aktív nyomozásról számolt be az RRF forrásaival kapcsolatban, amelyek becsült potenciális hatása meghaladja az 1,8 milliárd eurót⁸⁸, és amelyek többségét a tagállami hatóságok jelentették be.

A végrehajtás késedelmesen halad, és nem szűntek meg az intézkedések lezárásával, az eredményekkel és a finanszírozással kapcsolatos kockázatok

A végrehajtás halad, de késedelmet szenved, ami kockázatot jelent az intézkedések lezárására és az RRF célkitűzéseinek elérésére nézve

Az előfinanszírozás kezdetben megkönnyítette a források folyósítását, de a végrehajtás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek módosításai ellenére késedelmet szenved

74 Az RRF célja, hogy a tagállamok rezilienciájának, a válsághelyzetekre való felkészültségének, alkalmazkodóképességének és növekedési potenciáljának javítása révén előmozdítsa az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint enyhítse a válság társadalmi és gazdasági hatásait⁸⁹. Az RRF célja tehát kettős: a világjárvány utáni helyreállítás serkentése és a jövőbeli válságokkal szembeni reziliencia javítása⁹⁰.

⁸⁶ A 2023. évi éves jelentés 11.41. bekezdése.

⁸⁷ A 07/2023. sz. különjelentés 80–81. bekezdése.

⁸⁸ Az Európai Ügyészség 2023. évi éves jelentése, 68. o.

⁸⁹ Az RRF-rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

⁹⁰ A 13/2024. sz. különjelentés 03. bekezdése.

75 Az RRF-finanszírozás időben történő felhasználása elengedhetetlen annak biztosításához, hogy az eszköz teljesíteni tudja célkitűzéseit, különösen a Covid19-válság következményeinek kezelése tekintetében⁹¹. Mivel az RRF-rendelet nem határozza meg egyértelműen a forrásfelhasználás fogalmát, mi a Bizottság által a tagállamoknak folyósított uniós finanszírozásként definiáljuk azt⁹². Az időben történő felhasználásról szóló értékelésünket arra alapozzuk, hogy a tagállamok az egyes kifizetési kérelmek benyújtásának időpontjában hatályos operatív megállapodásaikban elfogadott indikatív menetrendnek megfelelően nyújtották-e be kifizetési kérelmeiket⁹³.

76 2024 végéig Magyarország kivételével valamennyi tagállam aláírta operatív megállapodását. Magyarország még nem nyújtott be kifizetési kérelmet és mindeddig csak előfinanszírozásban részesült, mivel helyreállítási és rezilienciaépítési terve 27 „szupermércföldkövet” tartalmaz, amelyeket bármely rendes kifizetés előtt teljesíteni kell⁹⁴.

77 Az RRF előfinanszírozási aránya – a kifizetési feltételekhez kapcsolódó hivatalos kifizetések teljesítése előtt kifizetett tagállami allokáció aránya – jelentősen magasabb, mint más uniós finanszírozási eszközök esetében⁹⁵. A tagállamok ugyanis kérhetik az RRF-allokációik legfeljebb 13%-ának előfinanszírozásként történő előzetes kifizetését. Az előfinanszírozás kezdetben több forrás gyors rendelkezésre bocsátását tette lehetővé, ezáltal összhangban volt az RRF Covid19-válságreakálási célkitűzésével. A legtöbb tagállam esetében a kezdeti előfinanszírozás segített áthidalni a nehézségeket az első rendszeres folyósításig⁹⁶.

78 A társfinanszírozás növelheti a tagállamok vagy a kedvezményezettek elkötelezettségét és felelősségvállalását. Az RRF azonban nem ír elő társfinanszírozást⁹⁷.

⁹¹ Uo., 10. bekezdés.

⁹² Uo., 11–12. bekezdés.

⁹³ Az RRF-rendelet 20. cikkének (6) bekezdése és (70) preambulumbekkezdése.

⁹⁴ A 03/2024. sz. különjelentés 64–65. bekezdése.

⁹⁵ A 01/2023. sz. áttekintés 67. bekezdése.

⁹⁶ A 13/2024. sz. különjelentés 18–20. bekezdése.

⁹⁷ A 01/2023. sz. áttekintés 71. bekezdése.

79 2024 végéig az addig benyújtani tervezett (vissza nem térítendő támogatásokra és hitelekre vonatkozó) 151 kifizetési kérelem közül 128 (85%) érkezett be, és ez az arány jelentősen különbözik a tagállamok között. Ezek a kérelmek az említett időpontig igényelt finanszírozás mintegy 93%-át fedik le (lásd: [7. ábra](#)).

80 Annak ellenére, hogy a legtöbb tagállam (26-ból 18) operatív intézkedéseiben aktualizálta az indikatív ütemterveket, a kifizetési kérelmek több mint fele nem a terveknek megfelelően került benyújtásra. Megállapítottuk továbbá, hogy az RRF végrehajtásának előrehaladtával gyakoribbá váltak a késedelmek. Míg az első kifizetés esetében a kérelmek 63%-át (38-ból 24-et) időben nyújtották be, ez az arány a második kifizetési kérelem esetében 61%-ra (36-ból 22-re), a harmadik kifizetési kérelem esetében pedig 23%-ra (31-ből 8-ra) csökkent. A negyedik kifizetési kérelmek esetében az időben benyújtottak aránya 27% (22-ből 6) volt. A digitális átállási intézkedések esetében megállapítottuk, hogy a mintánkban a végrehajtási késedelmek szélesebb körűek voltak, mint amit a Bizottság jelentésében feltüntettek vagy a felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tükröztek⁹⁸.

81 Több olyan közös tényezőt is azonosítottunk, amelyek hozzájárulnak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásának késedelméhez⁹⁹. Ezek közé tartoznak olyan külső körülmények is, mint Oroszország 2022 februárja óta Ukrajna ellen folytatott agressziós háborúja, amely inflációt váltott ki, és rekord energiaárakat eredményezett az Unióban. Emellett szerepet játszik az intézkedések – különösen az innovatív vagy nagy infrastrukturális projektek – végrehajtásához szükséges idő alulbecslése is (lásd: [8. ábra](#)).

⁹⁸ A [13/2025. sz. különjelentés](#) 44. bekezdése.

⁹⁹ A [13/2024. sz. különjelentés](#) 28–52. bekezdése; [04/2022. sz. vélemény](#) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról, 14. bekezdés.

8. ábra. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek késedelmes végrehajtásához gyakran hozzájáruló tényezők

Forrás: A 13/2024. sz. különjelentés 28–52. bekezdése.

82 Az RRF-rendelet négy olyan körülményt határoz meg, amelyek fennállása esetén a tagállamok módosíthatják helyreállítási és rezilienciaépítési tervüket, beleértve azt is, ha a mérföldkövek és célok „objektív körülmények”¹⁰⁰ (például magas infláció, az ellátási lánc zavarai, az intézkedés megvalósításának jobb alternatívái, jogi vagy technikai nehézségek) miatt már nem teljesíthetők. A tagállamok általában olyan céllal javasoltak módosításokat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekhez, hogy megoldást találjanak olyan intézkedések esetében, amelyek másképp már nem lennének megvalósíthatók. Ezek a módosítások ezért megkönnyíthetik a forrásfelhasználást¹⁰¹. A Bizottság iránymutatása¹⁰² úgy rendelkezik, hogy a javasolt változtatások nem csökkenthetik a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek általános ambíciószintjét.

83 2024 végéig objektív körülmények alapján összesen 1092 módosítást hajtottak végre a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedéseken¹⁰³. A mintában szereplő tagállamokban ezek főként a célértékek csökkentésére, az intézkedések lezárásának elhalasztására vagy az intézkedéseknek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervből való törlésére vonatkoztak¹⁰⁴. Bár még nem látható, hogy ezek a módosítások milyen mértékben befolyásolják a forrásfelhasználást és csökkentik a késedelmeket¹⁰⁵, ahhoz biztosan hozzájárultak, hogy az RRF végrehajtási időszakának utolsó 8 hónapjában (2026. január és augusztus között) lezárandó RRF-intézkedések aránya 29%-ról 37%-ra nőtt.

¹⁰⁰ Az RRF-rendelet 21. cikke; Európai Bizottság, *Guidance on recovery and resilience plans* (C/2024/4618), 5–6. o.

¹⁰¹ A 13/2024. sz. különjelentés 62. bekezdése.

¹⁰² Európai Bizottság, „Íránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében” (2023/C 80/01), 12. o.

¹⁰³ A Bizottság FENIX adatbázisa alapján.

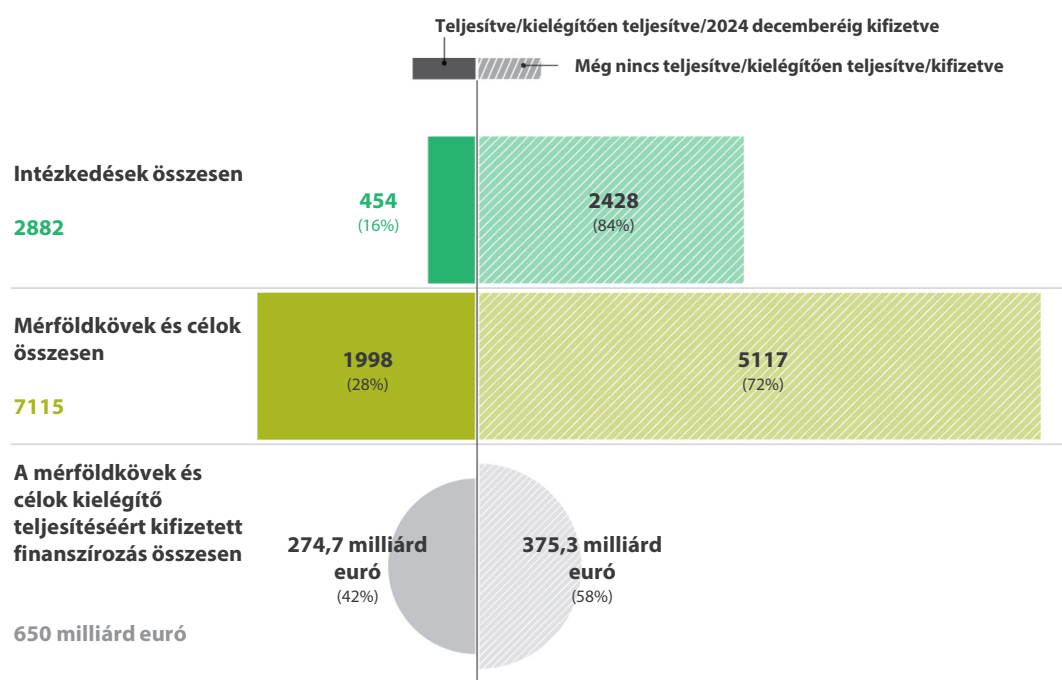
¹⁰⁴ A 13/2024. sz. különjelentés 60. bekezdése és 1. táblázata.

¹⁰⁵ Uo., 95. bekezdés.

Az összes intézkedés több mint egyharmadát 2026-ban kell lezárni, ami kockázatot jelent azok végrehajtására és az Unió pénzügyi érdekeire nézve

84 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben előírányzott valamennyi intézkedést 2026. augusztus 31-ig be kell fejezni¹⁰⁶. 2024 decemberéig azonban a mérföldkövek és célok többsége még nem teljesült kielégítően (lásd: [9. ábra](#)). Emellett két tagállam – Magyarország és Svédország – még nem részesült finanszírozásban a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítéséért. Svédország 2024. december 20-án nyújtotta be első és második kifizetési kérelmét; az áttekintéssel kapcsolatos munkánk idején mindkét kérelem értékelése még folyamatban volt.

9. ábra. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása terén 2024 decemberéig elért előrehaladás és az RRF végén fennmaradó kötelezettségvállalások (vissza nem térítendő támogatások és hitelek)

Megjegyzés: Az ábra a 2024 végéig lezárt intézkedések számát mutatja a Bizottság által 2024 végén kielégítően teljesítettnek ítélt mérföldkövek és célok alapján. A 2024 decemberéig kifizetett finanszírozás a tagállamoknak teljesített nettó kifizetéseket (vissza nem térítendő támogatások és hitelek), valamint az elszámlolt előfinanszírozási összegeket foglalja magában.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság FENIX adatbázisa és [helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblája](#) alapján.

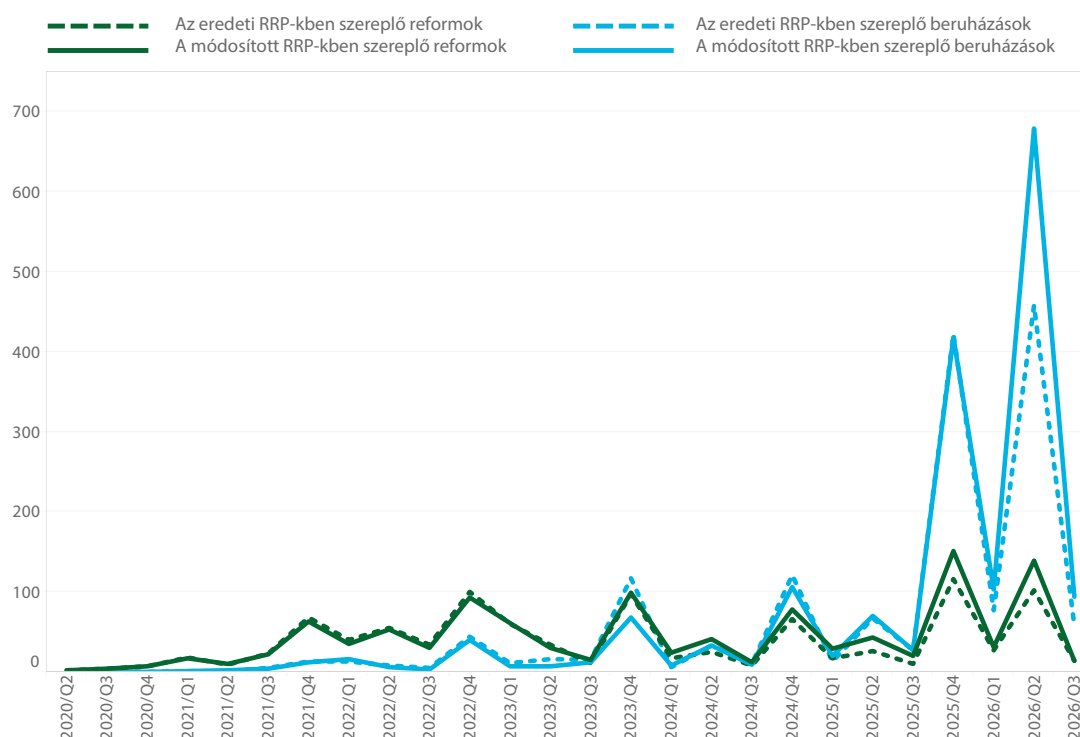
¹⁰⁶ Az RRF-rendelet 18. cikke (4) bekezdésének i) pontja.

85 Emellett az RRF végrehajtása nagyobb kihívást jelent a végrehajtási időszak második felében¹⁰⁷, főként a következők miatt:

- o a reformokról a beruházásokra való áttérés (lásd: [10. ábra](#)), amelyek meglehetősen összetettek lehetnek, különösen innovatív vagy nagy infrastrukturális projektek esetén;
- o a mérföldkövek és célok jellegének megváltozása, mivel azok immár a végrehajtás előrehaladottabb szakaszaira vonatkoznak, és ezért teljesítésük gyakran nagyobb kihívást jelent, mint a korábbi mérföldkövek és céloké, amelyek a végrehajtás korai szakaszaihoz kapcsolódnak.

¹⁰⁷ A 13/2024. sz. különjelentés 37. és 81–84. bekezdése; Európai Bizottság, *Statements by Executive Vice-President Dombrovskis and Commissioner Gentiloni at the press conference on the mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility*, 2024. február 21.

10. ábra. Az egyes negyedévekben lezárni tervezett intézkedések száma, 2020–2026

Megjegyzés: Az ábra a Bizottság Fenix adatbázisában 2025. január 10-én rendelkezésre álló adatokat tartalmazza. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő összesen 2882 intézkedés közül 14 kapcsán nem szerepelnek mérföldkövek vagy célértékek a Fenix adatbázisban. Ezeket az intézkedéseket ezért ebben az elemzésben nem vettük figyelembe. Az első helyreállítási és rezilienciaépítési tervet a Tanács 2021 harmadik negyedévében hagyta jóvá.

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság FENIX adatbázisa alapján.

86 Összesen 1060 intézkedést (37%) terveznek befejezni az RRF támogathatósági időszakának utolsó évében. 2026-ban a tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben foglalt összes beruházás több mint 50%-át és a helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben foglalt összes reform több mint 16%-át tervezik befejezni.

87 A tagállamok vissza nem térítendő támogatási allokációit az RRF-rendeletben meghatározott módszertan¹⁰⁸ alapján, maximális hitelallokációjukat pedig a bruttó nemzeti jövedelem százalékában számítják ki. Az egyes tagállamok kifizetési profilja – a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítése alapján kifizetendő összegeket és a kifizetés időpontját meghatározó ütemterv – azonban a tagállamra vonatkozó tanácsi végrehajtási határozatban kerül meghatározásra. A kifizetési profilok az érintett tagállammal folytatott tárgyalások eredményei. A kifizetési profilok figyelembe veszik ugyan a mérföldkövek és célok mennyiségét és fontosságát, de nem feltétlenül tükrözik azokat¹⁰⁹.

88 2024 végéig a Bizottság az RRF teljes allokációjának (vissza nem térítendő támogatások és hitelek) 42%-át folyósította az összes mérföldkö és célérték 28%-ának kielégítő teljesítése ellenében (lásd: **9. ábra**). Az RRF-et úgy alakították ki, hogy a kifizetések nem feltétlenül tükrözik a mérföldkövek és célok mennyiségét és fontosságát. Ez azzal a kockázattal járhat, hogy az RRF-ből származó finanszírozás jelentős részét anélkül fizetik ki, hogy a tagállamok befejezték volna a megfelelő intézkedéseket. Mivel az RRF-rendelet akkor sem teszi lehetővé a források visszafizettetését, ha az intézkedéseket végül nem hajtják végre, ez a rendszer kockázatot jelent az RRF célkitűzéseinek elérésére és ezáltal az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve¹¹⁰.

Ha a forrásokat folyósítják a tagállamok részére, az még nem feltétlenül jelenti azt, hogy azok elérik a végső kedvezményezetteket és a reálgazdaságot

89 Meghatározásunk szerint a finanszírozás felhasználása az RRF forrásainak a tagállamok mint kedvezményezettek számára történő folyósítását jelenti (lásd: **75. bekezdés**). A felhasználás tehát nem jelenti azt, hogy ezek a források elérték a végső kedvezményezetteket és a reálgazdaságot. Korábbi jelentésünkben (15 tagállamtól 2023 októberéig kapott adatok alapján) megállapítottuk, hogy a tagállamoknak kifizetett forrásoknak csak mintegy fele jutott el a végső kedvezményezettekhez¹¹¹.

¹⁰⁸ Az RRF-rendelet I–III. melléklete.

¹⁰⁹ A 13/2024. sz. különjelentés 87. bekezdése.

¹¹⁰ A 13/2024. sz. különjelentés 90. bekezdése.

¹¹¹ Uo., 54. bekezdés.

90 A tagállamoknak nyilvánosságra kell hozniuk a helyreállítási és rezilienciaépítési terveikben foglalt intézkedések végrehajtásához a legnagyobb összegű finanszírozásban részesülő 100 végső kedvezményezett listáját, és ezeket a jegyzékeket évente kétszer frissíteniük kell. Az RRF összefüggésében a „végső kedvezményezett” az utolsó olyan, forrásokban részesülő szervezet, amely nem vállalkozó vagy alvállalkozó¹¹², de a nemzeti hatóságok megerősítették, hogy ez a fogalom meghatározás még mindig teret hagy az értelmezésnek. E jegyzékek elemzése során megállapítottuk, hogy a „végső kedvezményezett” kifejezés értelmezése tagállamonként eltérő volt a hasonló intézkedések esetében (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)), ami korlátozza a reálgazdaságot már elért RRF-finanszírozásra vonatkozó információk használhatóságát.

2. háttérmagyarázat

A „végső kedvezményezett” fogalmának eltérő értelmezése (példák)

A **vállalkozásoknak nyújtott finanszírozással** kapcsolatos intézkedések esetében egyes tagállamokban a végső kedvezményezettek közé tartoztak a finanszírozást nemzeti vagy akár uniós szinten nyújtó intézmények (például az Európai Beruházási Bank, az Európai Beruházási Alap vagy az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank), míg más tagállamok úgy értelmezték, hogy a kifejezés csak a finanszírozásban részesülő vállalkozásokra vonatkozik.

A **középületek energetikai felújításával** kapcsolatos intézkedések esetében egyes tagállamokban minisztériumok vagy városok voltak a végső kedvezményezettként nyilvántartottak között, míg más tagállamokban állami energetikai vállalatok vagy magánvállalkozások.

A **digitális eszközök oktatásban való biztosításához** kapcsolódó intézkedések esetében egyes tagállamokban minisztériumok vagy városok voltak a végső kedvezményezettként nyilvántartottak között, míg más tagállamokban maguk az egyetemek vagy iskolák.

Forrás: A 13/2024. sz. különjelentés 55–56. bekezdése.

¹¹² Európai Bizottság, „Íránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében” (2023/C 80/01), 34. o.

Az RRF intézkedései általában megvalósították a kívánt outputokat, de a strukturális kihívások kezelése és az uniós célkitűzésekhez való hozzájárulás terén nem egyértelmű a siker

A mintában szereplő digitális és munkaerőpiaci intézkedések többsége megvalósította a tervezett outputokat, de eredményeket eddig csak mintegy felük hozott

91 A mintában szereplő, a tagállamok által befejezettnek nyilvánított digitális intézkedésekre vonatkozó elemzésünk azt mutatta, hogy az ellenőrzés¹¹³ időpontjáig (2024. június) 15 digitális intézkedésből 10-nél (67%) sikerült elérni a tervezett outputokat. Ezenkívül a 15 intézkedésből 9 (60%) hozott eredményeket, ezen belül 47%-uk jelentős eredményeket, 13%-uk pedig korlátozott eredményeket¹¹⁴.

92 Hasonlóképpen, a mintánkban szereplő, 2023 végéig befejezendő 30 munkaerőpiaci reformból 25 (83%) nagyrészt elérte mérföldköveit és céljait, és ezáltal a tervezett outputokat¹¹⁵. E 25 intézkedés közül 11 esetben (44%) azonban a tagállamok nem tudtak megfelelő bizonyítékot szolgáltatni az eredmények eléréséről. Az eredmények csak három reform esetében voltak jelentősek, míg a többi 11 reform esetében inkább csekélyek¹¹⁶.

93 Megjegyezzük, hogy az eredmények eléréséhez idő kell, a strukturális reformokhoz pedig gyakran jogszabályok elfogadására vagy módosítására van szükség. Időbe telhet, amíg az ilyen jogszabály-módosítások hatásai érezhetővé válnak a gyakorlatban. Ugyanakkor a reformok a nemzeti hatóságok által nem befolyásolható tényezőktől (pl. gazdasági vagy politikai változások) is függhetnek¹¹⁷. Az RRF munkaerőpiaci reformjai eredményének vagy hatásának értékelését jelentősen korlátozza a megfelelő mutatók hiánya. Bár az RRF-rendelet nem írja elő kifejezetten a tagállamok számára, hogy konkrét eredménymutatókat határozzanak meg, úgy véljük, hogy ezek elengedhetetlenek a teljesítmény értékeléséhez¹¹⁸.

¹¹³ A 13/2025. sz. különjelentés 50. bekezdése és 2. táblázata.

¹¹⁴ Uo., 3. táblázat.

¹¹⁵ A 10/2025. sz. különjelentés 55. bekezdése.

¹¹⁶ Uo., 63. bekezdés.

¹¹⁷ Uo., 64. bekezdés.

¹¹⁸ Uo., 65. bekezdés.

Valószínűleg túlbecsülik az RRF uniós éghajlat-politikai célkitűzésekhez való pénzügyi hozzájárulását, a digitális célkitűzéseket illetően azonban helyes a becslés

94 Az RRF-rendelet mennyiségi célokat határozott meg a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt éghajlat-politikai és digitális intézkedésekre vonatkozóan (legalább 37%, illetve 20%)¹¹⁹. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésekor a Bizottság megvizsgálta, hogy e célok a releváns intézkedésekhez és alintézkedésekhez rendelt együtthatók¹²⁰ (0%, 40% vagy 100%) alkalmazásával, az RRF-rendeletben meghatározott éghajlat-politikai nyomkövetési és digitális címkézési módszerekkel¹²¹ összhangban elérik-e ezeket a minimális küszöbértékeket.

95 Bár elismerjük, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadások nyomon követése nagymértékű közelítést igényel, ellenőrzéseink azt mutatták, hogy egyes éghajlati együtthatók (nevezetesen a vasutakra, a villamosenergia-hálózatokra és az új épületekre vonatkozóak) túlbecslésekhez vezetnek, például azért, hogy nem veszik figyelembe a beruházások építési szakaszában való üvegházhatásúgáz-kibocsátást, ami ténylegesen alacsonyabb éghajlat-politikai hozzájárulást eredményez¹²² (lásd: **3. háttérmagyarázat**). Konzervatívabb éghajlati együtthatókkal végzett számításaink során három beavatkozási terület (energiatakarékos épületek, intelligens energiarendszerek és vasutak) esetében mintegy 34,5 milliárd eurós túlbecslést kaptunk¹²³.

¹¹⁹ Az RRF-rendelet 18. cikke (4) bekezdésének e) és f) pontja.

¹²⁰ A 14/2024. sz. különjelentés 20. bekezdése.

¹²¹ Az RRF-rendelet 19. cikke (3) bekezdésének e)–f) pontja, valamint VI. és VII. melléklete.

¹²² A 14/2024. sz. különjelentés 73. bekezdése.

¹²³ Uo., 23. bekezdés és 4. háttérmagyarázat.

3. háttérmagyarázat

Az RRF uniós éghajlat-politikai célkitűzésekhez való hozzájárulásának túlbecslését eredményező együtttható (példa)

Az RRF-rendelet 40%-os éghajlati együttthatót rendel a kedvező energiahatékonyságú új épületek építéséhez, mi azonban úgy véljük, hogy az új épületek építéséből nem származik tényleges energiamegtakarítás. Véleményünk szerint a 40%-os éghajlati együtttható ebben az esetben nem indokolt, inkább 0%-os együttthatót kellene alkalmazni¹²⁴.

Forrás: A 14/2024. sz. különjelentés 19–23. bekezdése.

96 Másrészt valamennyi digitálisként megjelölt intézkedés elemzése azt mutatta, hogy a tagállamok és a Bizottság helyesen alkalmazták a társjogalkotók által meghatározott digitális címkézési módszertant, és ebben a szakaszban valamennyi tagállam elérte vagy akár túllépte a 20%-os küszöbértéket¹²⁵.

97 Az RRF-rendelet alapján mind az éghajlat-politikai nyomon követést, mind a digitális címkézés a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése idején, becsült költségeken alapuló előzetes gyakorlatként végezték el. A többi RRF-intézkedés esetében (lásd: **36.** bekezdés) a Bizottság nem követi nyomon a zöld és a digitális intézkedések végrehajtásának tényleges költségeit a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek e célkitűzésekhez hozzájáruló kiadásai végleges részarányának értékelése érdekében. Következésképpen nem lehet a tényleges költségek alapján meghatározni a végleges részarányt¹²⁶.

¹²⁴ Uo., 19–23. bekezdés.

¹²⁵ A 13/2025. sz. különjelentés 21. bekezdése.

¹²⁶ A 14/2024. sz. különjelentés 63. bekezdése és a 13/2025. sz. különjelentés 21. bekezdése.

Az RRF kevéssé járul hozzá a magasabb szintű uniós célkitűzésekhez és az országspecifikus ajánlásokban azonosított strukturális kihívások kezeléséhez

98 Az RRF egyik kulcsfontosságú újdonsága az volt, hogy a tagállamoknak olyan reformokat és beruházásokat tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terveket kellett előterjeszteniük, amelyek hozzájárulnak az európai szemeszter keretében kiadott országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások „összességének vagy jelentős részének” kezeléséhez¹²⁷, és a kifizetéseket az ezen intézkedések végrehajtása terén elért előrehaladásukhoz kötik.

99 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek bizottsági értékelése arra a következtetésre jutott, hogy a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat részben vagy egészben végrehajtották¹²⁸. Bár általánosságban egyetértünk ezzel az értékeléssel, megállapítottuk, hogy továbbra is vannak hiányosságok, amelyek nagyrészt azokkal az ismétlődő strukturális kihívásokkal függnek össze, amelyekkel a tagállamok évek óta szembesülnek¹²⁹. Emellett egyes országspecifikus ajánlások megfogalmazása túl tág, nem elég pontos ahhoz, hogy iránymutatást nyújtsanak a tagállamoknak azon konkrét reformok vagy beruházások kiválasztásához, amelyek hozzájárulhatnak az adott kihívás vagy szükséglet kezeléséhez¹³⁰.

100 A munkaerőpiaci reformokról szóló jelentésünkben megállapítottuk, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek eltérő hatókörű és ambíciószintű reformokat tartalmaztak¹³¹. Egyes tervek esetében azonban a mérföldkövek és célok teljesítése nem feltétlenül eredményez strukturális változásokat az érintett tagállam munkaerőpiacán¹³². A digitális átállásról szóló jelentésünkben megállapítottuk továbbá, hogy a tagállamok nem mindig a fő digitális szükségleteiknek megfelelően irányozták elő az RRF-ből származó finanszírozásukat, így több tagállam az RRF-források nagy részét olyan területekre különítette el, ahol már jóval az uniós átlag felett teljesített¹³³.

¹²⁷ Az RRF-rendelet 17. cikkének (3) bekezdése; COM(2023) 99, 2. o.; Európai Bizottság, SWD(2024) 70, 2.1.2. rész, 6. o.

¹²⁸ 21/2022. sz. különjelentés, 2. ábra.

¹²⁹ Uo., 51–53. bekezdés.

¹³⁰ A 13/2025. sz. különjelentés 25. bekezdése.

¹³¹ A 10/2025. sz. különjelentés 28–29. bekezdése.

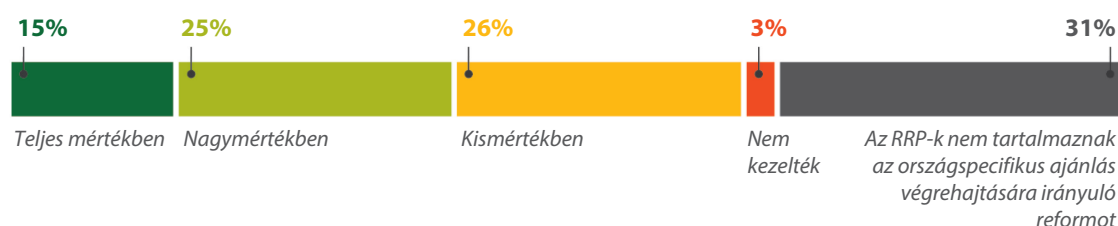
¹³² Uo., 61. bekezdés.

¹³³ A 13/2025. sz. különjelentés 29. bekezdése.

101 A munkaerőpiaci reformok mintájának elemzése alapján a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt reformok az országspecifikus részajánlások 31%-át nem kezelték, és csak 15%-át kezelték teljes mértékben (lásd: [11. ábra](#))¹³⁴.

A 2019–2020-ban a munkaerőpiacra összefüggő országspecifikus részajánlásokat kapott 26 tagállam egyike sem kezelte azokat teljes mértékben az RRF releváns reformjai révén, sőt jelentős mértékben is csak négy tagállam kezelte azokat¹³⁵.

11. ábra. Milyen mértékben kezelik az RRF munkaerőpiaci reformjai az egyes munkaerőpiaci országspecifikus részajánlásokat?

Forrás: [10/2025. sz. különjelentés](#), 6. ábra.

102 Az RRF munkaerőpiaci reformjai eddig csekély hatást gyakoroltak a vonatkozó országspecifikus ajánlások végrehajtására¹³⁶, mivel a mintánkban szereplő reformoknak csak mintegy 30%-a járult hozzá a tagállamok által a kapcsolódó országspecifikus részajánlások terén elért előrehaladás bizottsági értékelésének javulásához. Ez azt jelzi, hogy az országspecifikus részajánlások végrehajtása terén elért előrelépésekre vonatkozó bizottsági értékelés kapcsán nem a munkaerőpiaci RRF-reformok sikeres befejezése volt a fő tényező. Elismerjük azonban, hogy mivel az RRF végrehajtása még tart, korai volna jelentős eredményeket elvárni a reformoktól¹³⁷.

¹³⁴ A [10/2025. sz. különjelentés](#) 39. bekezdése.

¹³⁵ Uo., 42. bekezdés.

¹³⁶ Uo., 69. bekezdés és 6. táblázat.

¹³⁷ Uo., 71–72. bekezdés.

A Bizottság sikeresen létrehozott egy mechanizmust az RRF finanszírozására szolgáló hitelfelvétel növelésére, de a növekvő finanszírozási költségek nyomást fognak gyakorolni a jövőbeli uniós költségvetésekre

103 Az RRF-et főként piaci hitelekkel finanszírozzák¹³⁸. A Bizottság már korábban is vett fel hitelt az Unió nevében a pénzügyi piacokon, és rendelkezik az ehhez szükséges kapacitással¹³⁹. Az RRF finanszírozására kibocsátott adósság nagyságrendje és a vissza nem térítendő támogatások hitelfelvétel útján történő finanszírozása azonban újdonságot jelent az Unió számára¹⁴⁰.

104 Mindazonáltal a Bizottság sikeresen bővítette tevékenységeit, ami lehetővé tette számára, hogy – a szabályozási korlátokkal összhangban és a piaci helyzetének megfelelő költségek mellett – időben hitelhez jusson¹⁴¹. A Bizottság emellett valamennyi alapvető szabályozási követelményt teljesítette az NGEU adósságportfólióját illetően, és hatékonyan kezelte az NGEU bankszámlájának likviditását¹⁴².

¹³⁸ Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 5. cikkének (1) bekezdése.

¹³⁹ 18/2015. sz. különjelentés: „A nehézségekkel küzdő országoknak biztosított pénzügyi segítségnyújtás”, 115–136. bekezdés.

¹⁴⁰ A 01/2023. sz. áttekintés 21. bekezdése; 16/2023. sz. különjelentés: „Az NGEU bizottsági adósságkezelése: Biztató kezdet, de jobban kell igazodni a bevált gyakorlatokhoz”, 2. bekezdés.

¹⁴¹ A 16/2023. sz. különjelentés 89. bekezdése.

¹⁴² Uo., 57. és 70. bekezdés.

105 2024. június 30-ig a Bizottság közel 360 milliárd euró összegű uniós kötvényt bocsátott ki, és 150,7 milliárd euró összegű vissza nem térítendő támogatást, valamint 84,1 milliárd euró hitelt folyósított a tagállamoknak¹⁴³. Megállapítottuk, hogy a kibocsátás első két évében az NGEU-kötvények piaci hozamai hasonlóak voltak a hasonló hitelminősítésű tagállami kötvényekéihez¹⁴⁴. Összességében úgy véljük, hogy a Bizottság gyorsan létrehozott egy adósságkezelési rendszert az NGEU számára, amely lehetővé tette a szükséges források időben történő felvételét.

106 Az eredeti kötvények kibocsátása idején a kamatlábak történelmi mélyponton voltak. Azóta nőtt az Unió költségvetési kitétsége, főként az NGEU-hitelfelvétel növekvő finanszírozási költségei miatt¹⁴⁵. A Bizottság 2020-ban 14,9 milliárd eurót irányzott elő az NGEU-hitelek kamat- és kamatszervény-kifizetéseinek finanszírozására. Ezek a becslések 0,55%-tól (2021) 1,15%-ig (2027) terjedő várható hitelkamatlábakon alapultak¹⁴⁶. A kamatlábak azonban 2024 első felében jelentősen, 3,13%-ra emelkedtek¹⁴⁷. 2023. évi éves jelentésünkben megjegyeztük: fennáll annak a kockázata, hogy az NGEU-hitelfelvétel finanszírozási költségei 2026-ig az eredeti becsléshez képest több mint kétszeresükre emelkedhetnek¹⁴⁸.

¹⁴³ „Féléves jelentés a hitelfelvételi, adósságkezelési és a kapcsolódó hitelnyújtási műveletek végrehajtásáról [.] 2024 január 1. – 2024 június 30.”, Európai Bizottság, COM(2024) 369, 5–6. o.

¹⁴⁴ A 16/2023. sz. különjelentés 63. bekezdése.

¹⁴⁵ A 2023. évi éves jelentés 2.50. és 2.53. bekezdése, valamint 2.23. ábrája.

¹⁴⁶ Uo., 2.48–2.50. bekezdés.

¹⁴⁷ Európai Bizottság: „Féléves jelentés a hitelfelvételi, adósságkezelési és a kapcsolódó hitelnyújtási műveletek végrehajtásáról [.]”, COM(2024) 369.

¹⁴⁸ A 2023. évi éves jelentés 2.40–2.45. bekezdése.

107 Az RRF vissza nem térítendő támogatásainak finanszírozására felvett adósságot az uniós költségvetés fogja visszafizetni. Bár a Bizottság javasolta, hogy 2023 elejéig vezessenek be új saját forrásokat¹⁴⁹, hogy azokból finanszírozzák az RRF vissza nem térítendő támogatásokhoz kapcsolódó adósságának visszafizetését, erről mindeddig nem született politikai megállapodás. Ez az NGEU-hitelek finanszírozási költségeinek a kezdeti becslésekhez viszonyított jelentős növekedésével együtt komoly nyomást fog gyakorolni a jövőbeli uniós költségvetésekre, és a hitelfelvétel további kockázatokat teremt. Ezenfelül az eredménykimutatásban nem szerepel bevételként az NGEU keretében felvett összeg. Ez negatív hatással van az Unió gazdasági eredményére. A negatív gazdasági eredmények növelik az Unió mérlege szerinti nettó eszközökben mutatkozó hiányt¹⁵⁰.

Az áttekintést 2025. április 8-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Tony Murphy
elnök

¹⁴⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Az uniós költségvetés saját forrásainak következő generációja”, COM(2021) 566, 3. szakasz.

¹⁵⁰ A 2023. évi éves jelentés 2.47. bekezdése.

Melléklet

Melléklet. Az RRF-hez kapcsolódó (2025. áprilisisig megjelent) számvevőszéki jelentések, áttekintés és vélemények

Jelentés kódja	Cím
06/2020. sz. vélemény	Vélemény a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
2021. évi éves jelentés	10. fejezet. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
04/2022. sz. vélemény	Vélemény az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2021/1060 rendelet, az (EU) 2021/2115 rendelet, a 2003/87/EK irányelv és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
21/2022. sz. különjelentés	A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése: összességében megfelelő, de a végrehajtás terén továbbra is vannak kockázatok
2022. évi éves jelentés	2. fejezet. Költségvetési és pénzgazdálkodás 11. fejezet. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
01/2023. sz. áttekintés	Unió finanszírozás a kohéziós politika és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz révén: Összehasonlító elemzés
07/2023. sz. különjelentés	A Bizottság Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköze vonatkozó kontrollrendszerének kialakítása: A tervezett átfogó ellenőrzések dacára az új teljesítési modellben uniós szinten továbbra is megbízhatósági és elszámoltathatósági hiányosságok mutatkoznak
16/2023. sz. különjelentés	Az NGEU bizottsági adósságkezelése: Biztató kezdet, de jobban kell igazodni a bevált gyakorlatokhoz
26/2023. sz. különjelentés	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljesítménymonitoring-kerete – Méri a végrehajtás előrehaladását, de a teljesítményt nem tudja tükrözni
13/2024. sz. különjelentés	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak felhasználása: Továbbra is késedelmek és kockázatok tapasztalhatók az intézkedések befejezése és ezáltal az eszköz célkitűzéseinek elérése tekintetében
14/2024. sz. különjelentés	Zöld átállás: Nem egyértelmű a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hozzájárulása
2023. évi éves jelentés	2. fejezet. Költségvetési és pénzgazdálkodás 11. fejezet. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
22/2024. sz. különjelentés	Az uniós költségvetés és a kettős finanszírozás: Alapvető elemek hiányoznak a kontrollrendszerekből, hogy enyhíteni lehessen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) költségfüggetlen finanszírozási modelljéből eredő megnövekedett kockázatot
09/2025. sz. különjelentés	Az RRF-kiadások közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak való megfelelését biztosító rendszerek: Javulnak, de még mindig nem elég eredményesek
10/2025. sz. különjelentés	Munkaerőpiaci reformok a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben: Az eredmények nem elegendőek a strukturális kihívások kezeléséhez

Jelentés kódja	Cím
13/2025. sz. különjelentés	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből a digitális átálláshoz nyújtott támogatás az uniós tagállamokban: Kihasználatlanul maradt a lehetőség arra, hogy a stratégia valóban a digitális szükségletek kezelésére irányuljon

Rövidítések

CSR: Országspecifikus ajánlás

NGEU: NextGenerationEU

RRF: Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

RRP: Helyreállítási és rezilienciaépítési terv

Glosszárium

Beruházás: A rendelet hatálya alá tartozó olyan tevékenységre, projektekre vagy egyéb fellépésre fordított kiadás, amelyek várhatóan kedvező eredménnyel járnak a társadalom, a gazdaság, illetve a környezet számára.

Célérték: Az RRF összefüggésében egy tagállam által valamely reform vagy beruházás megvalósítása felé tett előrehaladás kvantitatív mértéke.

Eredmény: Az egyes projektek vagy programok teljesítését követő azonnali hatás, mint például egy tanfolyam résztvevőinek javuló foglalkoztathatósága, vagy egy hely jobb elérhetősége egy új út megépülése után.

Eredményesség: Az, hogy a tevékenységek révén milyen mértékben sikerül megvalósítani a kitűzött célokat.

Európai szemeszter: Az uniós tagállamok gazdaságpolitikáinak összehangolásához és az előrehaladás nyomon követéséhez keretet biztosító éves ciklus.

Forrásfelhasználás: Annak mérőszáma, hogy a tagállamok milyen mértékben részesültek RRF-finanszírozásban a Bizottságtól a mérföldkövek és célok kielégítő teljesítéséhez.

Hatás: A végrehajtott projekt vagy program szélesebb körű hosszú távú következményei, például a lakosság egésze számára biztosított társadalmi-gazdasági előnyök.

Hatékonyság: Az igénybe vett erőforrások, a végzett tevékenységek és a célkitűzések megvalósítása közötti legkedvezőbb viszony.

Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz: A Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését és a helyreállítás ösztönzését, valamint a zöldebb és digitálisabb jövővel kapcsolatos kihívásoknak való megfelelést célzó uniós pénzügyi támogatási mechanizmus.

Helyreállítási és rezilienciaépítési terv: Adott tagállam által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében tervezett reformokat és beruházásokat tartalmazó dokumentum.

Input: Egy projekt vagy program végrehajtásához felhasznált pénzügyi, emberi, anyagi, szervezeti vagy szabályozási erőforrások.

Intézkedés: Az RRF esetében valamely reform vagy beruházás.

Költségvetési rendelet: Az uniós költségvetés meghatározására és felhasználására, valamint a kapcsolódó folyamatokra – például belső kontroll, beszámolás, ellenőrzés és mentesítés – vonatkozó szabályok.

Közös mutatók: A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során a közös célkitűzések megvalósítása terén elért előrehaladásról és az RRF általános teljesítményéről tájékoztató, mérhető változó.

Mérföldkő: Az RRF esetében valamely reform vagy beruházás megvalósítása felé tett előrehaladás kvalitatív mértéke.

NextGenerationEU: Az uniós tagállamokat a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásaiból való kilábalásban segítő finanszírozási csomag.

Operatív megállapodás: A Bizottság és egy tagállam közötti megállapodás a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatos technikai kérdésekről.

Országspecifikus ajánlások: Az európai szemeszter részeként az egyes tagállamoknak azok makrogazdasági, költségvetési és strukturális politikáiról kiadott éves iránymutatás.

Output: Valamely projekt révén létrehozott vagy megvalósított dolog, például képzés nyújtása vagy egy út megépítése.

Reform: Olyan intézkedés vagy folyamat, amely jelentős vagy tartós hatást gyakorló változásokra vagy fejlesztésekre irányul valamely piac vagy szakpolitika működése, valamely intézmény vagy közigazgatási szerv működése vagy struktúrája, illetve a vonatkozó szakpolitikai célkitűzések – például a növekedés és a munkahelyteremtés, a reziliencia és a kettős átállás – megvalósítása terén.

Teljesítmény: Azt méri, hogy egy uniós finanszírozású fellépés, projekt vagy program milyen mértékben teljesítette célkitűzéseit és mennyire értékarányos.

Többéves pénzügyi keret: Az Unió kiadási terve, amely (szakpolitikai célkitűzéseken alapuló) prioritásokat és felső határokat határoz meg, és általában hét évre szól. Ez biztosítja azt a struktúrát, amelyen belül meghatározzák az éves uniós költségvetéseket, korlátokat szabva az egyes kiadási kategóriák költségeinek.

Végző kedvezményezett: Valamely tagállam helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szereplő intézkedés végrehajtásához az RRF-ből részesülő személy vagy jogalany.

A számvevőszéki munkacsoport

A jelentést a piacszabályozás és versenyalapú gazdaság ellenőrzésére szakosodott, Mihails Kozlovs számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara és az uniós finanszírozásra és igazgatásra szakosodott, Jan Gregor számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara fogadta el. A feladatot Ivana Maletić és Jorg Kristijan Petrovič számvevőszéki tagok irányították Sandra Diering és Martin Puc kabinetfőnökök, Tea Vlainić és Mirko Iaconisi kabinetattasék, Juan Ignacio González Bastero ügyvezető, Viorel Cirje feladatfelelős, valamint Myles Hourican, Jan Olšakovský, Maria Fernandez Iriarte és Aikaterini Vrila számvevők támogatásával. Nyelvi támogatás: Michael Pyper. Grafikai támogatás: Dunja Weibel.

Ivana Maletić

Jorg Kristijan
Petrovič

Sandra Diering

Martin Puc

Tea Vlainić

Mirko Iaconisi

Juan Ignacio
González Bastero

Jan Olšakovský

Aikaterini Vrila

Myles Hourican

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2025

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

6. és 8. ábra: Az ikonok kidolgozása a [Flaticon.com](#) eszközeinek felhasználásával történt.
© Freepik Company S.L. Minden jog fenntartva.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi honlapjai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-849-5142-0	ISSN 2811-826X	doi:10.2865/8145080	QJ-01-25-029-HU-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

IDÉZÉS MÓDJA

Európai Számvevőszék, [02/2025. sz. áttekintés](#): „Teljesítményorientáltság, elszámoltathatóság és átláthatóság – a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hiányosságaiból levonható tanulságok”, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2025.

A 650 milliárd euró összegű uniós Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (RRF) 2021 februárjában a Covid19-járványra reagálva hozták létre.

Korábban már több véleményt és jelentést is kiadtunk az RRF kialakítását, kontrollkeretét és végrehajtását illetően. Áttekintésünk ezekről ad összefoglalást.

Arra a következtetésre jutottunk, hogy az RRF inkább a végrehajtás előrehaladására összpontosít, mintsem a teljesítményre, és kevés információ áll rendelkezésre eredményeiről és hatékonyságáról. Bár az RRF kontrollrendszere idővel javult, még most sem elég szilárd. Végezetül az RRF végrehajtása halad ugyan, de késedelmeket szenved, ami kockázatot jelent az intézkedések lezárása és az értékarányosság tekintetében.

Ezen észrevételek alapján levonjuk a jövőbeli teljesítményalapú eszközökkel kapcsolatos tanulságainkat, amivel a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről folyó vitákhoz kívánunk hozzájárulni.

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK

12, rue Alcide De Gasperi

1615 Luxembourg

LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/contact

Weboldal: eca.europa.eu

Közösségi média: [@EUauditors](https://twitter.com/EUauditors)

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK